

Llobregós informatiu

NÚM 25 - AGOST - SETEMBRE 2007

LA COLLITA DEL 2007

LES FESTES MAJORS

ELS NOUS ALCALDES DEL LLOBREGÓS

Núm 25 - agost - setembre 2007
Revista bimestral d'informació i opinió

EDITA:
Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877

Subscripcions i publicitat:
Rosa M. Santamaria 973 473 253

CONSELL DE REDACCIÓ:
Antònia Balagué, Albert Brau, Ramon Fitó, Maria
Garganté, Fermí Manteca, Ferran Miquel, Maria
Morros, Imma Raluy, Daniel Vidal
Coordina: Xavier Sunyer

COL·LABORADORS HABITUALS
Roger Besora, Anna Martín, Gemma Martínez, Montse
Miquel, Marta Miramunt, Xavi Moreno, Montse Oliva,
Sílvia Porta, Ramon Santesmasses, Montse Torné,
Montse Vives

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO
Maria Bagà, Rosa Bagà, M. Rosa Cardona, Miquel
Martínez, Josep Oliva, M. Alba Puigpelat, Àngela Pujol

Fotografia: Xavier Sunyer
Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 12,00 Euros
A l'estranger: consultar preus
Número solt: 2,30 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003
Impressió: Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor

<http://www.llobregos.info>
correu-e: info@llobregos.info

Membre de l'Associació Catalana
de la Premsa
Comarcal

és una publicació bimestral. Hi pot
participar i/o col·laborar tothom que
ho desitgi. El Consell de Redacció
no subscriu necessàriament les opinions expressades
pels autors dels articles, que en són els responsa-
bles. La Redacció manifesta que no està obligada
a acceptar totes i cadascuna de les col·laboracions

Portada: les espigues dels nostres camps ja augu-
raven una bona collita

Contingut

5

Interessant exposició fotogràfica
sobre la dona a Torà

8

Activitats culturals de l'Associació per
a la Promoció de la Dona d'Ivorra

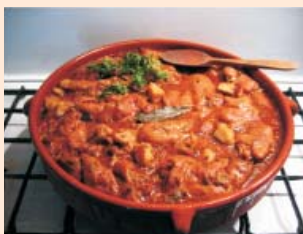
12

Un cuiner del Llobregós amb una
estrella Michelin

32

Joves del Llobregós participen i guan-
yen el 2n Premi de la Transsegre

47

La M. Carme Jounou, de Sanaüja,
és una bona cuinera del Llobregós

53

Jornada esportiva infantil a Sa-
naüja

3	Editorial
5	Noticiari
12	... de la Vall
20	La salut
21	Pedagogia
23	La collita del 2007
28	Llobregós núm 25
30	Corpus a Sanaüja
32	La Transsegre
34	Heràldica
36	El Ventilador
39	Agenda
40	Opinions
45	Des del balcó
47	La nostra cuina
48	El temps
49	Passatemps
50	Llibres
51	No em feu cas
52	Esports
54	Foto record

... i a més, suplement de regal:
el Còmic de la Premsa Comarcal

Editorial

Encetem el cinquè any de vida de Llobregós Informatiu amb la notícia de la resolució satisfactòria del cas dels tres joves de Torà. La seva detenció, sota l'acusació de terrorisme, a principis d'abril de 2003, poc abans de publicar el primer número d'aquesta revista, va fer esclatar un sentiment de solidaritat i recolzament popular sense precedents a la vila de Torà. Un sentiment que es va anar estenent pels pobles de la rodalia. La justícia finalment ha sentenciat el que tothom clamava, que els tres joves no eren terroristes.

Aquest exemplar que teniu a les mans també es fa ressò del resultat de les eleccions municipals del mes de maig. Un cop constituïts els nous ajuntaments, molts pobles estrenen alcalde. Us els presentem en un extens reportatge.

No ens oblidem tampoc de la bona collita d'enguany. Diferents pagesos de la Vall mostren la seva satisfacció pel bon rendiment del gra sembrat la passada tardor.

Dediquem l'entrevista a Ramon Freixa, cuiner de reconegut prestigi, nascut a Castellfolit de Riubregós. Coneixerem les vivències i sensacions d'un cuiner guardonat amb dues estrelles Michelin.

Finalment volem destacar que, coincidint amb la publicació del número 25, hem volgut reproduir en les pàgines centrals totes les portades de la revista, les dades estadístiques de les vendes, la publicitat i els subscriptors.

Ens satisfà especialment l'elevat nombre de subscriptors i vendes al número, així com la fidelitat dels nostres anunciants que renoven cada any la seva publicitat.

L'equip de 37 persones que, sense cap afany de lucre, la fa possible assegura la continuïtat d'aquesta experiència cada cop més apassionant i exigent.

www.llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

**COOPERATIVA
D'ARTESA**

TORÀ tel. 973 473 152

Agrobotiga: vins, olis, caves ...

Adobs, fitosanitaris

Cereals

Llavors

Pinsos

Lubricants

Jardineria

Productes de neteja

bar-restaurant

**LA CASA DEL
PA I LA COCA**

can pep

PAU VENDRELL FITÓ

ctra. d'igualada - principat d'andorra
telèfon 93 869 30 38

castellfollit de riubregós
(barcelona)

Enriqueta

perruqueria unisex

perfumeria

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

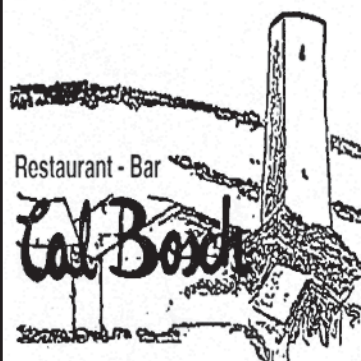

**FLECA
PASTISSERIA**

PERETÓ

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA

Ctra. de Lleida, 1
Tel. 973 460 458
PONTS

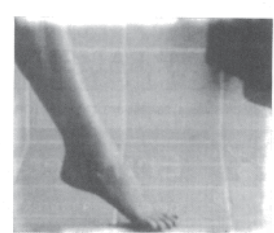
Restaurant - Bar

Cal Bosch

Tel. 973 47 32 12 - 25287 Ardèvol de Pinós (Solsonès)
Els dilluns tanquem, excepte els festius

JOSEP ALARCON BERNAL

FONTANERIA, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT

EL CONFORT
La calefacció de terra amb aigua, irradia el calor d'una forma natural, de baix a dalt, raó per la qual es considera com la «calefacció ideal», permetent un màxim confort i benestar.

C/ Eras, 15 • Tel. 973 47 32 67 • 25750 TORÀ

Restaurant Rural Cal Gou

Sant Serni

cuina casolana
obert caps de setmana

tel. 973473405

L'Associació de Dones Toraneses exposa fotografies al convent

Durant el mes de juliol, el convent de Sant Antoni de Pàdua de Torà ha acollit una mostra fotogràfica sota el nom "Des d'uns ulls de dona".

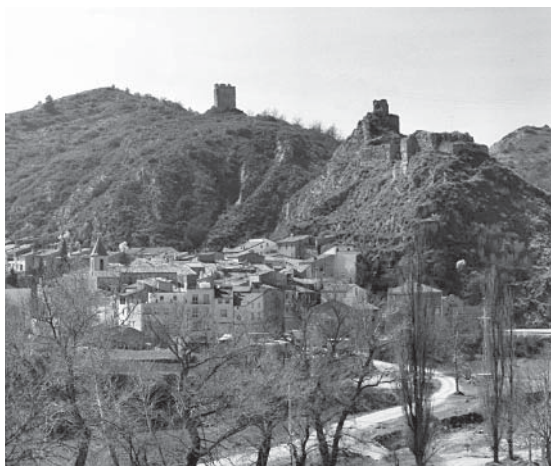
La mostra ha pretès retrocedir amb la mirada fins als anys 50, 60 i 70 del segle passat i fixar-la, especialment, en les dones. Tot plegat per estimular el record i reivindicar la presència incansable de la dona en tots els àmbits de la vida.

En l'organització de l'acte hi ha participat l'Associació de Dones Toraneses, l'Ajuntament de Torà i el Consell Comarcal de la Segarra.

L'exposició es va inaugurar el passat 30 de juny amb la presència de l'Alcalde de Torà, Domènec Oliva, i el President del Consell Comarcal, Adrià Marquilles. *Xavier Sunyer*

Castellfolit ja té grup de grallers

Una colla de noies i nois de Castellfolit de Riu-bregós hem format per iniciativa pròpia, un grup de grallers i de percussió.

Ja fa mesos que estem assajant cada dissabte al Local Social del poble amb molta dedicació i voluntat, tant per part nostra com del nostre company Xavier Díaz que de forma altruista ens ha estat donant classes de gralla durant aquests darrers nou mesos.

La nostra estrena serà per la festa major d'estiu, on tocarem diferents peces catalanes i tradicionals juntament amb els grallers i gegants de Sant Joan de Vilatorrada.

Esperem fer-ho bé i rebre l'admiració i el reconeixement de tot el poble per la feina que hem dut a terme. *Mireia Torrens i Cardona*

Excursió d'Ivorra a la Terra Alta

El passat 2 de juny l'Associació per a la Promoció de les Dones d'Ivorra va organitzar una sortida a la Terra Alta, una comarca tarragonina força desconeguda. Un total de 30 persones van participar d'aquesta excursió per visitar, primer, les coves de Benifallet on destaca la gran varietat de formacions geològiques, sobretot les anomenades *excèntriques*, molt espectaculars perquè sembla que desafii la llei de la gravetat.

Després de visitar el Cellar Cooperatiu de Pinell de Brai, anomenat també la catedral del vi, van anar a Gandesa i a la tarda van arribar fins al castell de Miravet des d'on es pot contemplar una vista espectacular dels meandres del riu Ebre al seu pas per aquesta població. Tots els participants van considerar que l'excursió havia estat molt enriquidora culturalment.

Montse Miquel

MONTSE MIQUEL

El GR del Llobregós, aviat una realitat

Després de molts mesos de tràmits administratius, lents i burocràtics, el sender de gran recorregut del Llobregós ja té l'autorització i homologació de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya.

M e m b r e s de l'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà (APACT) han començat la laboriosa tasca de senyalitzar amb pintura tot el recorregut.

L'itinerari dels senders homologats se senyalitza en les cruïlles i en els llocs on és difícil seguir-lo amb marques de pintura blanca i vermella en els seus extrems. Es preveu que el pintat del sender finalitzi en un parell de mesos.

L'objectiu que s'ha marcat l'APACT amb la creació d'aquest sender és donar a conèixer una part de la Vall del Llobregós, la seva cultura, la seva història i el seu paisatge natural i humà tot travessant-la a peu per camins senyalitzats.

El sender, amb un traçat de 67 km, ha estat possible gràcies al suport obtingut dels diferents Ajuntaments dels municipis per on transcorre (Torà, Pinós, Ivorra, Massoteres i Biosca), i sobretot a l'ajut del Consell Comarcal de la Segarra, que ha col·laborat en tot moment amb l'APACT i ha mostrat un gran interès i predisposició per fer realitat aquest projecte. *Xavier Sunyer*

Teatre a Castellfollit

M. ROSA CARDONA

El grup de teatre Els Cavallers, de Castellfollit de Riubregós, ha iniciat fa mig any el seu programa d'assajos de teatre. Aquest any està preparant una obra titulada "Les dones de Vilasavia", de l'autor J. Soler Parcerisa, que s'estrenarà l'11 d'agost a les 8 del vespre. A més a més, hi haurà una representació d'uns equetxos d'humor, tot sota la direcció de la calafina Carme Sala.

Vull expressar un agraïment molt sincer a totes aquestes persones pel seu esforç que demostren dia rere dia, estudiant i assajant, cosa que no és gents fàcil. Esperem que aquest grup de teatre vagi creixent. Us esperem a tots a la pròxima representació de l'11 d'agost, per a la qual hi haurà venda d'entrades anticipades a l'Ajuntament. No us ho podeu perdre! *M. Rosa Cardona i Canes*

VENDA - INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ D'ELECTRÒNICA EN GENERAL

TV-VÍDEO-AUDIO-HIFI
TELECOMUNICACIÓ
ORDINADORS
TELEFONIA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

e-mail: mca@viladetora.net

C. del Vall, 6 Tel./Fax 973473350

25750 TORÀ (Lleida)

imaGE.
saló d'estètica

- **FOTODEPILACIÓ** (La depilació definitiva)
- **SOLARIUM VERTICAL**
- **MASSATGES** (Quiromassatge, drenatge limfàtic, reflexologia podal ...)
- **DEPILACIÓ** (cera rosa, tèbia, calenta)
- **MANICURA, PEDICURA**
- **TRACTAMENTS FACIALS**

Plaça Barcelona 92 n° 8 baixos CALAF

93 868 03 49

Resolt el cas dels tres joves de Torà

Ara fa quatre anys publicàvem, en el primer número de la nostra revista, un reportatge titulat "Crònica d'una disbauxa" en què relatàvem l'ensurt que va tenir el municipi de Torà i tota la Vall del Llobregós amb la detenció de tres joves, amb un desplegament policial inusual, acusats d'actes de terrorisme i pertinença a banda armada. Un fet que va commocionar molta gent, fins i tot més enllà de les nostres poblacions, i que va desfermar una riuada de solidaritat envers les tres famílies toraneses que estaven patint la detenció dels seus fills per ordre de l'Audiència Nacional.

El Jordi Torné, el Toni Codina i el Jordi Vilaseca van estar dos mesos a presons de Madrid, aquest últim després de passar per la UVI de l'hospital on va ingressar inconscient i amb possibles símptomes d'haver estat drogat i maltractat a les dependències policials dels Mossos d'Esquadra de Lleida.

Han estat més de quatre anys de sofriment per part de familiars i amics que no han parat de rebre mostres de suport i recolzament. Molts ajuntaments i entitats de Catalunya van demanar una i altra vegada que es revisés el cas, ja que no podien existir proves que els presumptes fets que els imputaven fossin considerats com a terrorisme.

Finalment, l'Audiència Nacional de Madrid

els ha jutjat i, efectivament, ha retirat moltes de les acusacions que els havien fet, entre elles les de terroristes i pertinença a banda armada. Si que els ha trobat culpables de tres actes d'estralls i desperfectes i els ha condemnat a dos anys de presó i a una multa de 1.200 euros a cadascú. Però, pel fet de no tenir antecedents, no hauran d'anar a la presó i podran continuar treballant com fins ara. Si des del principi haguessin escoltat el clam de tanta gent, les tres famílies s'haurien estalviat molt de patiment.

Només queda que el Tribunal Constitucional resolgui el recurs que s'ha presentat en contra de l'arxivament de la querella per tortures que la família del Jordi Vilaseca va presentar contra la policia.

Redacció

LA PLATAFORMA CULTURA I ESPECTACLES CONTRA LA GUERRA ACTUA A TORÀ

DESPLÉGAMENT D'UNA PANCARTA SOLIDÀRIA AL CIM DE L'ÀNETO

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET
C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

AGRIPLANT HUGUET S.L.

Reforestacions **ah**

Tallades de millora

Estassada de matolls

Tef. 938698019

Activitats a Ivorra

Un grup de dones de l'Associació per a la Promoció de les Dones d'Ivorra, que durant l'hivern havien fet un curset de manualitats, van exposar els seus treballs el passat dia 20 de maig a la sala de la Cisterna medieval. Les obres consistien en pintura sobre fusta i sobre vidre, així com la decoració de diferents objectes i quadres que, sota la direcció de la Núria Miralles, havien realitzat durant el curs.

Aquesta exposició s'havia de realitzar en principi en la festa de Sant Jordi, juntament amb la venda de llibres i roses, però tot va quedar suspès en senyal

de dol per la mort en accident del jove d'Ivorra Jordi Cepero, de la Torreta

Per altra banda, durant el mes de juliol han realitzat un curset de *aguagym* a la piscina municipal, en el qual han participat un grup de 12 persones.
Montse Miquel

Benedicció de cotxes a Castellfollit

Com és tradicional, el diumenge posterior a la festivitat de Sant Cristòfol va tenir lloc a Castellfollit de Riubregós la benedicció dels cotxes per part de Mn. Fermí, mentre que les Prioeres de la Parròquia obsequiaven a la trentena de conductors amb un clauer amb la imatge del sant patró dels automobilistes.

El rector va pronunciar unes paraules d'explicació del significat de la benedicció, afir-

mant que el que realment valia era la prudència dels conductors i la responsabilitat a l'hora de conduir i va acabar desitjant *"que Déu i Sant Cristòfol ens ajudi a conduir i a*

conduir-nos, per tal de respectar els altres també a l'hora de portar un vehicle".

Com a anècdota de la jornada cal dir que alguns infants del poble també s'hi van acostar amb les seves bicicletes per a rebre la benedicció.

Redacció

ALBA ROMERO I MARIA GUINADO

Incendi a prop de l'EIN del Llobregós a Sanaüja

El dia 4 de juliol un incendi iniciat vora el mas Pinyol, al terme de Sanaüja, va cremar una superfície aproximada de 40 hectàrees, bàsicament cultius de cereals, afectant també una petita part de guixera i de bosc de la ribera del Llobregós.

Alguns indicis fan pensar que el foc s'hauria iniciat sota una antiga línia elèctrica, per contacte d'un arbre amb els cables de la línia.

En les tasques d'extinció els Bombers de la Generalitat van desplaçar 15 vehicles terrestres i dos helicòpters bombarders. La ràpida actuació d'aquestes dotacions va evitar que el foc afectés el paratge protegit de l'EIN del Llobregós i va permetre controlar l'incendi a les poques hores d'iniciar-se. *Redacció*

COTO DE CAÇA INTENSIVA ENCONILLS

RAMON PORTA

Telf.: 973 473 323 - Mòbil 636 95 08 08

Massoteres estrena piscines aquest estiu

Les noves piscines, que estan situades al costat de la pista poliesportiva, es van obrir al públic el dissabte 7 de juliol. Romandran obertes els mesos de juliol i agost i l'horari és de les 11 a les 2 del migdia i de les 4 a les 8 de la tarda.

Al complex hi ha dues piscines: una de petita per als més menuts i la gran que fa 16 metres de llargada per 8 metres d'amplada.

Aquesta nova infraestructura ha tingut un cost de 240.000 euros. Per fer front a la inversió, l'Ajuntament ha rebut ajuts de la Diputació de Lleida i de la Generalitat de Catalunya, mitjançant fons provinents del Pla Únic d'Obres i Serveis (PUOSC).

El dissabte 11 d'agost tindrà lloc l'acte d'inauguració a càrrec d'Àngel Vidal, director del Serveis Territorials de Governació i Administracions Públiques a Lleida. *Dani Vidal*

Prades de la Molsosa: primera festa major de l'estiu

Els dies 14 i 15 de juliol, Prades va celebrar la Festa Major. Els actes van començar el dissabte al vespre amb el XII sopar de Festa Major a la plaça del poble al qual assistiren més de 100 persones. A continuació s'inicià el ball que es perllongà fins entrada la matinada. El bon temps i les ganes de passar-ho bé van col·laborar a passar una nit divertida i amb molta gresca que finalitzà amb coca i xocolata.

El diumenge al matí va continuar amb missa a l'església de Sant Ponç i, a la tarda, ball i berenar per a tothom. En el transcurs de la ballada del diumenge és tradició que la parella guanyadora del Ball del Fanalet sigui premiada amb un sopar o dinar al l'Hostal de Pinós. Aquest any, per aquells imprevistos inoportuns que sorgeixen, no es va disposar de fanalets i, donant ales a la imaginació, se substituï pel ball de la taronja. El guanyador del premi va ser la parella que aconseguí fer un ball sostenint la peça de fruita al front sense deixar-la caure al terra. La compenetració

entre la fruita i els balladors va ser intensa. Convidem, doncs, a la festa major de l'any vinent a tots aquells qui vulguin disfrutar amb nosaltres i gaudir del segon certamen de balls fruiters. *M. Alba Puigelat*

*Al servei de la comarca
des de 1895*

*Telèf. 938698019
Floristeria 938680301*

ah

AGRIPLANT HUGUET

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA

*Tècnic especialista en jardineria
Planificació, construcció i conservació de jardins*

CENTRE DE JARDINERIA
c/ Folguera a Jorba s/n
08280 CALAF

Telèfon 655 63 35 20

"la Caixa"

Torà

Pl. de la Creu - Av. Solsona

25750 Torà

Tel. 973 47 34 10

Fax 973 47 38 15

E-mail: oficina.4378@lacaixa.es

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

AUTOCARS

Prats Serrat

Ramon Prats Serrat

TRANSPORT ESCOLAR
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
GRUPS PARTICULARS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Hostal de Pinós

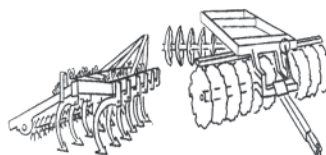
973 473 062

*Plaça del Santuari, sn
25287 Pinós*

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 47 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Avda. de Solsona, 22 - Tel. (973) 47 31 00
25750 TORÀ - LLEIDA

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/. Isidre Vilaró, 14 - **08280 CALAF** (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

GROUP

FURAS

Furas, S.A. Cables & Cordsets

Avda. 23 de Gener, 1
Tel. 34.973.47.30.04-Fax: 34.973.47.33.49
e-mail: furas@furas.com - http: //www.furas.com
25750 Torà (Lleida) - Spain

el **QUIOSC**
del passeig

Passeig Santa Calamanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

ELS ALUMNES DEL CEIP SANT GIL DE TORÀ GUARDONATS

Un premi en un concurs bíblic

El dia 5 de maig passat va tenir lloc al col·legi Arrels, de Solsona, el lliurament de premis per la Diòcesi de Solsona de la XXII edició del concurs bíblic que amb el tema "Maria, fe i testimoni" va organitzar la Federació de Cristians de Catalunya.

Els alumnes del Cicle Superior del col·legi CEIP Sant Gil de Torà van ser els guanyadors del tercer premi. Tots es van sentir molt contents en rebre la notícia per part de la professora de religió. Segons han explicat, s'ho van passar molt bé construint el treball, perquè els va permetre conèixer i estudiar coses del tema que no sabien.

Al mateix temps es van sentir molt valorats pel treball, perquè sabien que hi havia molts col·legis que s'hi presentaven i era molt difícil guanyar: més de 2.000 alumnes del bisbat i unes 40 escoles!

El premi va consistir en llibres i altres materials

didàctics que els serviran per ampliar i millorar els seus coneixements sobre la matèria. *Àngela Pujol*

Seleccionats per la Fundació Lluís Carulla en els premis Baldiri Reixac

Per tercer any consecutiu, els alumnes de 2n del Cicle Superior hi han tornat a estar seleccionats, aquesta vegada per un treball sobre el blat.

L'objectiu del treball consistia en fer una recerca sobre aquest cereal, ja que el blat és molt propi de la nostra comarca segarrenca. Ha estat al llarg del temps el conreu tradicional i ja a l'antiguitat era l'activitat principal de la pagesia. Actualment al nostre poble aquest producte és encara força present, des de l'antiga farinera Balcells -avui desapareguda-

fins a la fàbrica de pinsos Bagà que aprofita el segó del blat per fer el pinso dels diferents animals. Però sobretot està present al forn Argerich i a la fleca pastisseria Cal Miramunt. Fins i tot hem elaborat el nostre pa ecològic a classe.

Hem visitat i entrevistat totes aquestes empreses per tal de tenir un coneixement més directe del seu funcionament i poder obtenir-hi informació de primera mà. Des d'aquí volem agrair la seva col·laboració.

Tot aquest treball d'observació juntament amb un treball de recerca de diferents fonts documentals (llibres, internet, entrevistes, vídeos...) ens ha permès fer un treball visual i plàstic que hem presentat en forma d'espiga de blat, a més d'una presentació en Power Point.

Una de les coses més interessants han estat les gràfiques comparatives sobre els preus del blat i del pa, des de la postguerra als nostres dies. La troballa d'un llibre de comptes d'un pastisser de Lleida ens hi ha ajudat molt, així com descobrir que hi ha una malaltia poc coneguda, la celiaquia, que tracta de la intolerància que algunes persones tenen al gluten, un dels components del blat. *Àngela Pujol*

UN XEF DEL LLOBREGÓS AMB UNA ESTRELLA MICHELIN

**Ramon Freixa, de Castellfollit,
orgullós dels seus orígens**

Ramon Freixa i Riera va néixer a Castellfollit de Riubregós el 1971. La seva infantesa va transcórrer entre Castellfollit, Igualada i Barcelona. Es va educar als Escolapis d'Igualada i posteriorment als Escolapis de Sarrià. Mentre estudiava COU ja treballava els caps de setmana a la pastisseria Sacha de Barcelona. De tota manera la passió pels fogons la

va iniciar de ben petit de la mà dels avis materns, en Josep i l'Emília, forners i xarcuters de Castellfollit. L'avi explica que el Ramon passava bones estones jugant amb la farina i el sucre, fet determinant en la seva inclinació per la pastisseria i el bon menjar.

En Ramon va seguir estudis de Gestió i Direcció Hotelera a l'Escola Superior d'Hostaleria i Turisme de Sant Pol de Mar. A més del mestratge del seu pare Josep Maria -també reconegut cuiner-, inicia un llarg recorregut per les cuines amb més prestigi d'Europa: a Bèlgica, amb Nicolas Perequeau, i a Laguiole (França) al restaurant Michel Brass on experimenta amb plantes i flors silvestres que donaran un toc especial als seus plats.

Els seus pares, Josep Maria i Dori, van aconseguir el 1988 que la prestigiosa Guia Michelin els concedís una estrella al seu restaurant El Racó d'en Freixa, de

Barcelona. A partir de 1994 el seu pare l'hi dona un lloc privilegiat i el Ramon pren la responsabilitat de mantenir i augmentar el prestigi del restaurant, conservant l'estrella Michelin. La seva maduresa professional arriba quan es fa càrrec d'El Racó d'en Freixa i es va convertint en un personatge mediàtic. Són constants les seves intervencions a la TV, ràdio, premsa i revistes especialitzades. El 1998 escriu el primer llibre, *"El pa, l'oli i el vi"*, en el qual enalteix i difon els ingredients bàsics de la cuina mediterrània i que dedica al seu pare amb aquestes paraules: *"Al meu pare, que m'ha ensenyat a estimar i gaudir de la cuina"*.

“Raviolis de patata farcits de botifarra negra”

TEXT: MARIA MORROS
FOTOS: CARLES ALLENDE

L'any 2001 la Guia Gourmetour li concedeix el premi al Millor Cuiner i el premi al Millor Restaurant d'Espanya. L'any següent va rebre el premi al Millor Carro de Formatges i el 2003 li va ser atorgat el premi a la Millor Oferta de Postres. Avui El Racó d'en Freixa té una puntuació de 9,25 a l'esmentada Guia Gourmetour. Per altra banda, el restaurant Mesana, de l'hotel Guadalpin de Marbella, que també dirigeix el Ramon, ha estat guardonat amb una altra estrella Michelin.

El Ramon és fidel als seus orígens i arreu manifesta les seves arrels a la nostra terra. L'any 2004 va fer el pregó de la Festa Major de Castellfollit. Qui el coneix sap que és una gran persona i un gran professional. Coneguem-lo una mica més.

- Explica'ns el perquè de la trilogia emblemàtica de la teva cuina: tècnica, producte, sentiment...

- Són els tres pilars de la meva cuina: sense un bon producte és impossible cuinar, sense tècnica no surt bé i si no hi ha cor no transmet.

- Diga'ns altres coses que t'agradi fer, els teus hobbies.

- M'agrada pintar, jardineria...

- Quin és el teu plat preferit?

- Pa amb tomàquet i una truita a la francesa.

- I la beguda?

- Una bona copa de champagne.

- Què menjaries cada dia?

- Croquetes i pernil.

- Explica'ns això que tu vens felicitat.

- Realment quan vas a un restaurant no busques només el menjar, cerques la felicitat, és un tot.

- Quins són els teus ingredients fetitxe?

- La xocolata, els ous i els espàrrecs.

- Quins plats recomanaries a algú que va per primera vegada al teu restaurant?

- El menú de degustació són 12 plats.

- Com combines la direcció dels teus restaurants Mesana, a Marbella, i l'actual, a Barcelona?

- Bé, viatjant força i amb dos equips molt bons a cada restaurant.

- El plat o plats estrella d'El Racó d'en Freixa.

- Tots, però crec que els raviolis de patata farcits de botifarra negra és el més estrella.

- Tots coneixem la influència que el teu pare ha exercit en la teva professió. Però parla'ns de la teva mare, la Dori; sabem que la seva feina com a cap de sala és excel·lent.

- Realment és l'altre pilar del restaurant. Està sempre atenent els clients, ajudant a vendre la felicitat. Un restaurant és un equip.

- Unes paraules per als teus avis de Castellfollit.

- Gràcies, gràcies i moltes gràcies!

- Per què creus que té tant d'èxit el teu restaurant i la teva cuina?

- Primer, perquè fem el que ens agrada i això és molt important; segon, tenim 16 persones treballant per a 35 comensals.

- Fa uns anys vas fer un curs de cuina per a la gent de Castellfollit. Explica'ns alguna vivència.

- Realment va ser una experiència 10. Va ser genial veure que hi ha un interès per la cuina creativa i d'autor al teu poble; ens ho vàrem passar molt bé. A vegades en tinc ganes, de repetir-ho.

- Quins consells donaries als joves estudiants d'hostaleria?

- Que siguin esponges, que disfrutin i facin el que senten; la cuina és transmetre sentiments.

Moltes gràcies, Ramon, per la teva amabilitat i col·laboració.

BLAI GABINET DE SERVEIS, S.L.

PONTS - Tel. 973-460-500

TORA - Tel. 973-473.155

GESTORIA

LABORAL - FISCAL

ASSEGURANCES

COMPTABILITATS

LLIBRERIA - PAPERERIA

GRAELLS

Sant Joan, 2 - Tel. 869 82 40
08280 CALAF

JAUME CULELL GRAU

PINTURA I DECORACIÓ

Tel. 973 473 573 Mòbil 658 89 16 43
TORÀ (Lleida)

Perruqueria
Ma. Elena

Perruqueria Home - Dona

C/ Orient, 6, 1er, 2a.
Telf. 973 47 32 91
TORÀ

CONSTRUCCIONS
DATFORCAM 3000 S.L.

C/ Sant Jaume, nº 3, 4art
25750 - TORÀ

Tel. 973 473 544
Mòbil 658773298

QUE VIURE &
«LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA
C/ VALL, 4
TEL. 973 473 006
TORÀ (LLEIDA)

assessoria

COFISCO
S.L.

Plaça de la Creu, 3 - 25750 TORÀ (Lleida)

tel. / fax 973 47 33 17

e-mail: cofisco@teletel.es

VENDA DE:
OLIS, LUBRICANTS
i GRASSES

ESTACIÓ DE SERVEI

MÁS

SERVEI A DOMICILI DE GASOILS

Ctra. d'Andorra, s/n
Tel. 973 47 35 81
25750 TORÀ

LES NOSTRES FESTES MAJORS

ANFESTA

Dia 5 agost.- 12,15 h Missa - 19,30 h Gran ball a càrrec de Jordi Casellas. Durant el ball es realitzarà un sorteig amb tres obsequis per als tres agraciats que consistiran en: 1er Premi, una TV en color de 14 polsades; 2n Premi, un microones; 3er. Premi, una minicadena (A la segona part del ball s'obsequiarà tothom amb un entrepà de pernil).

BIOSCA

Dia 28 juliol.- 12 h Bany d'escuma a la plaça Major - 18h Juguem tots, jocs per a petits i grans amb xocolatada - 20,30 h Ball de tarda amb l'orquestra LIBERTY - 24h Gran ball de nit amb el mateix grup.

Dia 29 juliol.- 11 h Missa - 12 h Inauguració exposició fotogràfica "Indrets de Biosca" - 18 h Animació infantil amb l'espectacle "Una de Pirates" - 20 h Ball llarg amb l'orquestra PENNSYLVANIA.

Dia 30 de juliol.- 12 h Missa pels patrons Sants Abdó i Senén - 21 h Sopar de germanor i actuació dels maritxis MÉXICO LINDO.

CALONGE DE SEGARRA

Dia 29 juliol: FESTA MAJOR DE DUSFORT

A partir de les 7 de la tarda, sessió de ball amb JOAN VILANDENY, i a la mitja part, pastes seques i cava.

Dies 1 i 2 setembre: FESTA MAJOR DE SANTPAS-SALAÇ

Dissabte, a partir de les 9 del vespre, sessió de ball amb JORDI CASELLAS, i a la mitja part, entrepà de botifarra per a tothom.

Diumenge a la una del migdia, missa de Festa Major i, a la sortida, vermut per a tots els assistents.

Dies 29 i 30 setembre: FESTA MAJOR D'ALENY

Dissabte, a partir de les 9 del vespre, sessió de ball amb MIL·LENIUM i a la mitja part, entrepà de pernil per a tothom.

Diumenge 30, a la 1 del migdia, Missa de Festa Major.

Dia 30 setembre: JORNADES EUROPEES DEL PATRIMONI

De les 10 fins a la 1, Jornada de Portes Obertes a Sant Pere de l'Arç amb un Concert a les 12 a càrrec del TRIO STACATTO.

CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS

Dia 10 agost.- 19,00 h. Repic de campanes. - 19,30 h Pregó de Festa Major a càrrec de Josep Morera Samper - Estrena del Grup de Grallers de Castellfollit - Inauguració de pintures de Joan Amadeu Gili i Noguera - 23,00 h Havaneres amb el grup Els Cantaires de Sant Iscle - 00,30 h Nit jove amb els grups RIUDEROCK + Sarasvati.

Dia 11 agost.- 17,30 h Cercavila amb la Colla Gegantera de Sant Joan de Vilatorrada, la Cuca, el Drac, Bastoners i Grallers de Castellfollit. - 20,00 h Teatre amb "Les dones de Vilasàvia" de J. Soler Parcerisa a càrrec del grup "Els cavallers de Castellfollit" - 23,30 h Ball de Vetlla amb el grup Mil·lenium.

Dia 12 agost.- 11,30 h Missa a la Parròquia - 12 h Sardanes amb la Cobla Ciutat d'Igualada - 19,00 h Espectacle infantil a càrrec del grup Tot Circ - 20,00 h Ball de tarda amb el grup Liberty.

Dia 13 agost.- 18,00 h Caminada Popular, sortida de la Plaça Major.

IVORRA

Dia 12 agost.- Parc infantil TORO-MEC + INFLABLES, matí i tarda - 16,30 h IX Campionat de Botifarra.

Dia 14 agost.- 20 h Ball llarg amb l'orquestra SLOGAN - 24 h Discoteca mòbil amb PULY-DISCO

Dia 15 agost.- 2/4 d'1 Missa al Santuari de Santa Maria - 20,30 h Gran Ball de Festa Major amb l'orquestra NEW YORK.

Dia 16 agost.- 13 h Missa a la parròquia - 18 h Animació infantil PLOU I FA SOL - 19 h Partit de futbol Ivorra-Guissona - 20,30 h Havaneres, sopar de germanor i ball amb CAMELOT TRIO.

Dia 14 agost.- 19 h XIX Torneig de tennis VI Memorial Miquel Clotet. Final categoria dobles.

Dia 15 agost.- 11,30 h Missa al Priorat de Santa Maria cantada pel Baríton Vicenç Esteve i els petits grans artistes de Castellfollit - 19,00 h Concert extraordinari de cant líric i cançó catalana al Priorat de Santa Maria a càrrec de Vicenç Esteve Madrid (tenor), Manel Esteve Madrid (baríton), Vicenç Esteve Corbacho (baríton baix) i Xavi Dolç (piano) - 19,30 h XIX Torneig de tennis VI Memorial Miquel Clotet. Final categoria individual.

Dia 16 agost.- 12,00 h Missa a la Parròquia pel Patró Sant Roc. - 18,00 h Partit de futbol entre solters i casats. - 20.00 h Sopar de Germanor i lliurament de premis del Tennis Taula - 21.00 h. Ball amb el grup Duo Esquix.

Dia 18 agost.- A la tarda, Triangular de futbol sala al Poliesportiu Municipal.

MASSOTERES

Dia 18 agost.- Matí, jocs de cucanya i bany d'escuma - Tarda, animació infantil a càrrec de Fadunito - Nit, ball amb Joan Vilandeny.

Dia 19 agost.- Tarda, tirada popular de bitlles - Ball amb l'orquestra Junior's.

LA MOLSOA

Dia 11 agost.- 21,30 h Gran sopar - 23,00 h Ball de nit amb Ignasi Pons.

Dia 15 agost.- 10,30 h Missa solemne cantada per la Coral d'Aguilar de Segarra - Seguidament s'ofereix un pica-pica per a tothom - 19,00 h Ball de tarda amb el grup Serrallonga. A la mitja part hi haurà coca i cava per a tots els assistents i diferents sorteigs.

ELS QUADRELLS

Dia 25 agost.- 21,00 h Ball de nit amb el Duet S&V. En el transcurs del mateix ball hi haurà un sorteig. S'obsequia tothom amb un entrepà.

Dia 26 agost.- 13,30 h Missa a l'Església de santa Eulàlia.

SANAÜJA

Dia 7 setembre.- Cercavila de gegants i cap grossos amb els grallers Canya-Crec - Sopar de germanor (organitza l'AMPA) - Ball de nit amb el grup Liberty - Disco mòbil.

Dia 8 setembre.- Exposició de manualitats tots els dies - Trobada de gegants - Castell de focs d'artifici - Ball amb el duo Coral i a la marxeta amb els Smoking Dogs - Disco-mòbil a la piscina.

Dia 9 setembre.- Concurs de pintura ràpida - Ball amb l'orquestra Casino - Disco-mòbil.

Dia 10 setembre.- Conjunt Zadit Show + Disco mòbil.

TALTEÜLL

Dia 14 agost.- Sopar de germanor i ball.

Dia 15 agost.- Ball amb Joan Vilandeny.

TORÀ

Dia 30 agost.- 21,30 h Pregó i cercavila amb els Diablers de Sanaüja - 23 h Ball de carrer a la plaça de l'Ajuntament

Dia 31 agost.- 11 h Cós de Sant Gil i joc d'escuma - 17,20 h Jocs infantils amb "El Traginer de Jocs" - 17,30 Video d'acollida i festa multicultural a l'Ajuntament - 21,30 Escala en Hi-Fi i ball de nit al pavelló - 21 h Correbars i Gimkana - 2 h Conjunt de música jove

Dia 1 setembre.- 12 h Missa de Sant Gil, amb la dansa dels Priors i Piores - 17 h Espectacle infantil a la plaça de la Font - 18 h Bat Teatre al pavelló - 20 h Ball de tarda al pavelló - 21 h Jazz-Band Barberà a la plaça Toranesa - 23 h Serenata a l'Ajuntament - 0,30 h Ball de nit al pavelló - 1 h Rave a la font dels Dolors

Dia 2 setembre.- 12 h Sardanes - 17 h Trobada de Gegants - 18 h Ball de Gitanes i Castellers - 20 h Ball llarg al pavelló - 22 h Cercavila de fi de Festa Major. - 23 h Sopar amb cantautor a la plaça de la Font

NITS DE MARINADA A TORÀ

Dissabte, 4 d'agost: Música "*L'ombre de ton chien*", a les 22 h plaça del Pati.

Dimecres, 8 d'agost: Recital de poesia "*Paraula i sentiment*", a les 22 h plaça Ajuntament.

Dissabte 18 d'agost: Percussió senegalesa, a les 22,30 h davant la Toranesa.

Cada dijous d'agost a les 22 h a la plaça Jaume Coberó "*Cinema a la Fresca*".

ELS NOUS ALCALDES DEL LLOBREGÓS

Les passades eleccions municipals del 27 de maig han aportat moltes novetats als nostres consistoris. Els escrutinis i la composició dels ajuntaments han estat publicats a bastament i són coneguts per tothom. Nosaltres ens volem fixar avui en els nous alcaldes i en la seva faceta humana, ja que són ells els representants més visibles dels nostres conciutadans. La gran majoria s'estrenen com a president del seu respectiu ajuntament. Els desitjem a tots una bona gestió i un bon encert.

Josep Simon i Llorens, Alcalde d'Ivorra

El Josep de cal Millàs ha estat elegit Alcalde de l'Ajuntament d'Ivorra. El nou Alcalde, nascut al poble ara fa 44 anys, està casat amb la M. Dolors Espinet i té dos fills. Professionalment es dedica a l'agricultura i ramaderia familiars. S'ha presentat en la candidatura "Independents per Ivorra - Acord Municipal", juntament amb Jordi Ribalta, Jordi Bas, M. Carme Vendrell i Ramon Gené, que formen el consistori actual. Està engrescat en treballar per al poble i fer un servei a tothom.

Domènec Oliva i Bonfills, Alcalde de Torà

A Torà va resultar guanyadora la candidatura d'Independents per CIU, encapçalada per Domènec Oliva, que va obtenir 458 vots, un 65% dels votants. El nou Alcalde té 61 anys i és fill de la casa Oliva d'Ardèvol. És enginyer industrial per l'Escola d'Enginyers de Barcelona, està casat amb la toranesa Antònia Riera i té tres fills: Ramon, Gemma i Mireia. Des del 1974 viu a Torà i treballa des d'aleshores a l'empresa de làmpades LEDS, on és en l'actualitat el gerent. La corporació municipal comprèn, a més, els regidors i regidores: Montse Solé, Ramon Vila, Celi Vilà, Joan Irla i Pere Pla (per CIU); Magí Coscollola i Ramona Lavaquioli (per ERC), i Josep Antoni Vilalta (per la CUP).

M. Rosa Castellà i Coletas, Alcaldessa de Sanaüja

Fa dos anys que governa l'Ajuntament de Sanaüja. La darrera legislatura fou compartida amb Antoni Mosella (ERC) que fou l'alcalde els dos primers anys.

Actualment el grup encapçalat per la M. Rosa, el PSC, governa amb Ricard Llordés i Clemen González, i en aliança amb Josep M. Codina d'ERC. A l'oposició hi ha els 3 regidors de CiU: Josep Condal, Sandra Codina i Núria Gené.

L'Alcaldessa, de 46 anys, compagina la seva feina a l'Ajuntament amb la d'auxiliar d'infermeria a la Fundació de Guissona, així com amb les seves responsabilitats familiars. Li fa molta il·lusió poder veure acompanyats els projectes pels quals ha estat treballant.

Xavier Nadal i Masana, Alcalde de Calonge de Segarra

Aquest és l'Alcalde més jove de la Vall del Llobregós amb 25 anys. Calonge de Segarra, de menys de 250 habitants, té regim de llistes obertes com la majoria dels municipis de la zona. S'hi van presentar quatre candidatures: Independents per Calonge de Segarra (ICS-PM), Esquerra - Acord Municipal (ERC-AM), Entesa per Calonge (EpC-EPM) i Convergència i Unió (CiU). Van resultar elegits, per ordre de nombre de vots: Xavier Nadal Masana (ICS-PM), Jordi Vilaseca Vila (ICS-PM), Ramon Fitó Besora (ERC-AM), Ramon Parés Mas (ICS-PM) i Ramon Campà Pons (ICS-PM).

En conseqüència, en Xavier és el nou Alcalde d'aquest municipi.

Miquel Àngel Marina i Fontanellas, Alcalde de Massoteres

Té 59 anys, viu al poble de Massoteres des de l'any 2001, quan va jubilar-se de la caixa d'estalvis on treballava a Esplugues de Llobregat i es va traslladar a viure a Massoteres amb la seva dona, Mercè Sellés, amb qui té dos fills.

De caràcter dinàmic, ha estat l'impulsor de l'Associació de Gent Gran Camp-real, de la qual és el secretari. Es va presentar a les eleccions com a cap de llista de CiU i va sortir escollit juntament amb Ramon Villorbina, Ramon Verdés i Celestino Villorbina. També va sortir escollit Diego Manrique, cap de llista d'ERC-AM.

Substitueix en el càrrec Joan Vidal, que ha estat Alcalde durant els darrers 24 anys.

Corneli Caubet i Camats, Alcalde de Biosca

En Corneli nasqué el 1956 al municipi d'Artesa de Segre, però fa 23 anys que està casat amb la Rosa M. Cererols, de casa Huguets de Lloberola. Allà viuen amb la seva filla i la mare de la Rosa M. Treballa de pagès i ramader en l'explotació familiar agropecuària.

Durant 16 anys ha estat regidor de l'Ajuntament governat per CiU. Aquest any, escollit pels seus companys, ha encapçalat la llista i ha pres el relleu del Josep Freixes en l'alcaldia. Els altres regidors són: Ignasi Cuadros, Joan M. Simó, Ramon Ceriola i Joan Solé. El repte més important és garantir l'aportació d'aigua al municipi, millorant la quantitat i la qualitat i estenent la xarxa tan bon punt sigui possible.

Ramon Ibáñez i Closa, Alcalde de Castellfollit de Riubregós

Ramon Ibáñez, de ca l'Ombra, és el nou Alcalde de Castellfollit de Riubregós. Nascut al poble fa 36 anys, ara fa uns mesos s'ha casat amb la Laia Freixas. És agricultor i ramader. S'ha presentat en la candidatura de CiU. Els altres membres del consistori són: Jordi Canals (CiU), Remei Dorado (PSC), Salvador Huguet (CiU) i Lurdes Oliveras (Independent-AM).

La seva màxima és treballar amb interès i eficàcia a favor de tothom.

Marià Torra i Montraveta, Alcalde de la Molsosa

Marià Torra resideix a cal Serra de la Molsosa. Té 49 anys, està casat i té dos fills de setze i tretze anys. Es dedica a la pagesia i amb aquesta serà la tercera legislatura com a Alcalde pel grup de Convergència i Unió

Els altres regidors elegits són: Salvador Cortada Anglarill (El COMÚ), Genaro Ramon Canals Soler (CIU), Crispí Cardona Espinosa (Independent) i Ferran Miquel Vilalta (Independent).

PREVENIR LES INTOXICACIONS PER ALIMENTS

Les intoxicacions per aliments solen ser degudes a la manera com es preparen i s'emmagatzemen. Els aliments poden produir gèrmens (bacteris) si no es manipulen correctament. Els gèrmens també poden fer-se en el tallador o a les esponges. Quan els gèrmens entren al cos poden causar diarrees, vòmits i mal de cap. En alguns casos la intoxicació per aliments pot ser mortal si no es tracta ràpidament. La salmonel·la és el bacteri de major freqüència que produeix de 12.000 a 14.000 pacients a tot Espanya i que comporta uns 1.000 ingressos hospitalaris a l'any.

contenir bacteris susceptibles de contaminar els aliments cuinats o els que es consumeixin crus que ja estiguin nets.

Coure:

Heu de coure de manera suficient els aliments, sobretot la carn, els ous i el peix. Els aliments que contenen ou a una temperatura que arribi als 70° - 75°C en el centre del producte. Qualleu bé les truites. Els rostits de carn i pollastre han d'arribar als 70° - 75° en el centre de la peça. Assegureu-vos que els sucx siguin clars i no rosats. No cuineu pollastre ni gall d'indi amb farciment. Cuineu el farciment

per separat. Reescalfeu bé el menjar.

Perquè?

La cocció elimina els bacteris perillosos dels aliments. Si no s'arriba a la temperatura adequada els bacteris sobreviuen. El reescalfament a temperatura suficient mata els bacteris que puguin haver-s'hi desenvolupat durant la conservació de l'aliment.

Refredar:

Els aliments freds s'han de mantenir per sota dels 5°C. Prepareu els menjars amb la mínima antelació possible abans de consumir-los i quan això no sigui possible, conserveu-los refrigerats. Refrigerueu el més aviat possible els aliments cuinats. No els mantingueu a temperatura ambient més de dues hores. Descongeleu els aliments dins del frigorífic o al microones just abans de preparar-los. No els descongeleu a temperatura ambient.

Perquè?

Alguns bacteris es multipliquen molt ràpidament si el menjar es conserva a temperatura ambient. Per sota dels 5° i per sobre els 65° el creixement dels bacteris es retarda o s'anul·la.

Reviseu abans de comprar:

Comproveu la data de caducitat dels aliments. Comproveu que els precintes o els paquets no estiguin estripats i que no tinguin pèrdues. Comproveu que les llaunes de conserva no estiguin inflades ni abonyegades i que els pots de vidre no tinguin esquerdes i que les tapes estiguin ben tancades. Comproveu, així mateix, que els ous no estiguin esquerdatats o trencats.

Neteja:

Esbandiu les fruites i verdures, fins i tot les que vinguin envasades. Renteu els talladors amb aigua calenta i sabó. Feu servir un tallador per a la carn i un altre per a les fruites i verdures. Canvieu la fusta sovint per una de nova. Renteu el marbre de la cuina abans i després de posar els aliments a sobre. Renteu els draps de la cuina amb aigua calenta i sabó i feu-ne servir un per a les mans i un altre per als plats i demés estris.

Separar aliments crus i cuinats:

Separeu sempre els aliments crus dels cuinats. Dins de la nevera conserveu els aliments crus i els cuinats en espais diferents i en recipients tapats per evitar contaminació entre ells. Els aliments crus poden

**LLIBRERIA
ROVIRA**

*Estanc
Videoclub
Papereria
Objectes de regal*

AVANGUARDIA

Mª Rosa Mases Riu
P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i fax: 973473346

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Miramunt

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LES VACANCES, UN BON MOMENT PER...

MONTSE MIQUEL I ANDREU,
PEDAGOGA

Ara que ja estem en plenes vacances i sembla que disposem de més temps per fer coses diferents i a un altre ritme, seria un bon moment per revisar d'una manera amena com tenim els hàbits personals dels nostres fills.

Si partim de la base que els nostres fills estan motivats per créixer, els podem plantejar noves situacions tot animant-los perquè els veiem capaços de fer-les. D'aquesta manera estem estimulant la seva voluntat de superació. Per a tot això cal que els nostres fills sàpiguen quins objectius pretenem (que s'espavilin

sols en un moment donat), quines habilitats han de dominar i com han de controlar els resultats (com més satisfactoris siguin els resultats, més incidiran en la seva autovaloració).

D'entrada poden reaccionar positivament davant de nous plantejaments, però també pot passar el contrari; és llavors quan nosaltres hem de respondre de manera ferma i serena procurant que les respostes siguin realistes i adequades als interessos i possibilitats dels nens. També tindrem en compte les necessitats de la família i també les dels nens, és a dir, aquells hàbits que faciliten la convivència familiar i fan créixer l'autonomia personal. Cal ajudar-los en l'adquisició d'aquests compromisos tot valorant els elements que hagin intervingut en l'èxit o el fracàs d'una tasca en concret. Així, ells també podran planificar-se o organitzar-se d'una manera diferent i sense buscar les excuses fora d'un mateix. És un bon exercici per anar interioritzant les normes de conducta i anar acceptant èxits i fracassos.

Hem de donar recursos als nostres fills perquè puguin anar consolidant un esperit de superació a través de la força de voluntat. Aquests recursos són: uns bons hàbits (d'higiene, alimentaris, del vestir, de la son, responsabilitats, organització i ordre, soledat i relació social), habilitats (ensenyar com es fa una tasca de manera detallada), autocontrol (no m'agrada però ho haig de fer, ...), i exigència (que els resultats siguin els esperats).

I no s'hi val a fer la vista grossa perquè estem de vacances, nosaltres hem de ser el millor exemple per als nostres fills.

Garrofé
JOIERIA

CARRER FLUVIÀ, 3
25210 GUISSONA
TEL. 973 550 320

un cop de mà
suport pedagògic

Reforç especialitzat de tots els aprenentatges

Plaça de la Plana, 2 Baixos - 25210 Guissona - Tel. 973 55 16 92

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA TORÀ (LLEIDA)

Construcció i manteniment de jardins,
tractaments fitosanitaris, podes, podes
ornamentals, neteja forestal i paisatgística...

Atenció personalitzada - Pressupost sense compromís

Telèfon: 658.55.03.76 (IVAN, el seu jardiner de confiança)
Av. Solsona, 32 - Torà

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

iberCaja

Al seu servei

Plaça La Creu, s/N
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 32 27

REGALS
DIARIS
REVISTES
LIBRES
TABALCS

"cal xandri"

PAPERERIA
LOTTO CATALUNYA
LOTTO 848
SERVEI DE PLATJELLA

Sant Jaume, 33
tel. 938698168
08280 CALAF

EXCAVACIONS DUOCASTELLA, S.L.

CASTELLTALLAT - Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163
08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)

Finques Rosa Prat

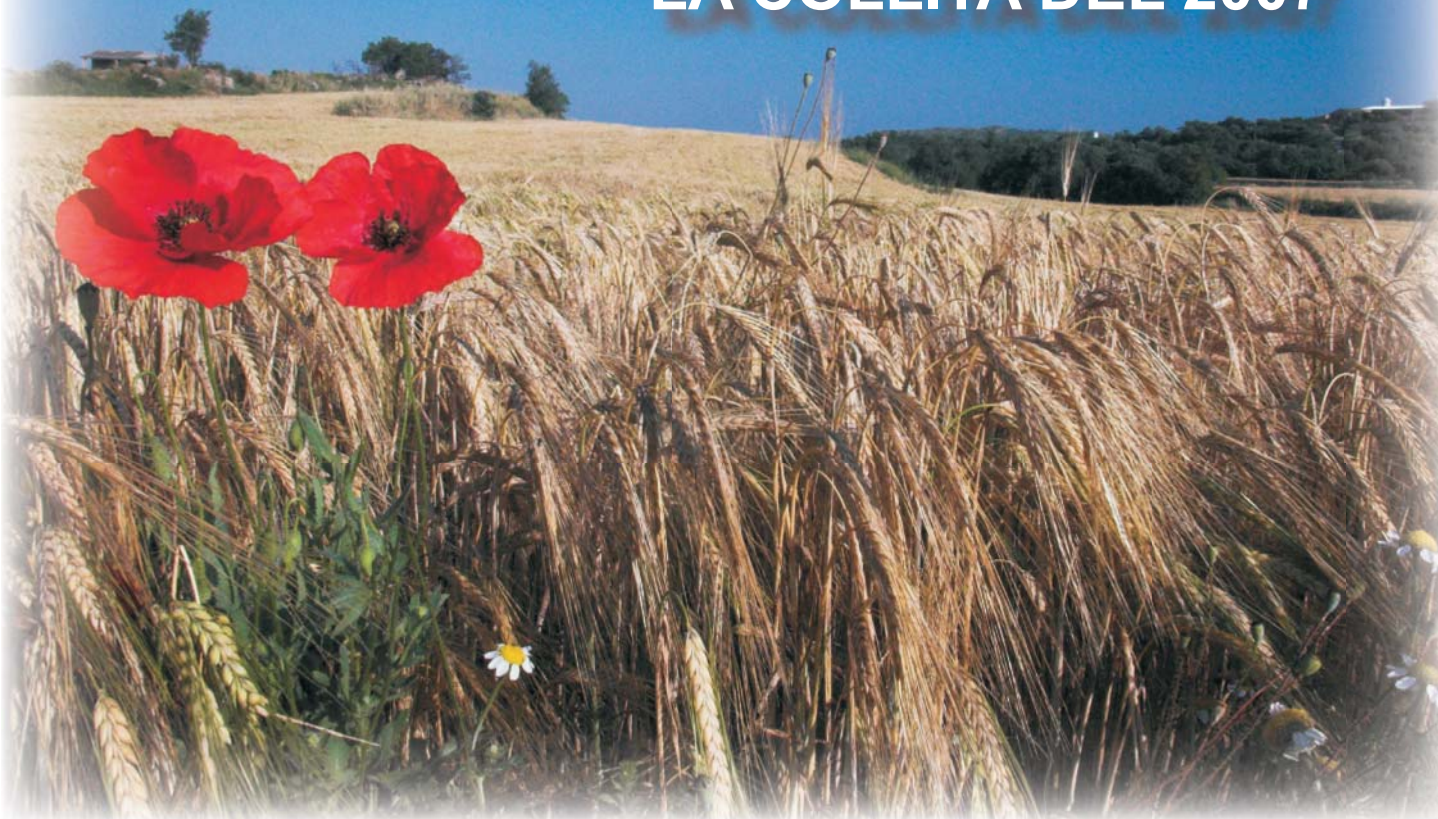
C/ Moré nº 27
25753 Sanaüja
tel. 606868233

<http://www.fiquesrosaprat.com/>

Finques Rosa Prat és una empresa familiar dedicada a la compra-venda de cases, pisos, masies, terrenys, etc. Us ajudem realitzar amb satisfacció la compra-venda del vostre immoble. Nosaltres ens encarreguem de tot.

LA COLLITA DEL 2007

Una comarca rural com la nostra, on tradicionalment la vida de la majoria de les famílies gira entorn de l'agricultura, no pot restar al marge dels cicles anuals d'aquest medi de vida. És per això que la collita és sempre motiu de comentaris, d'esperances i d'anhels, encara que avui dia els mitjans econòmics estan diversificats i la producció ramadera i la indústria passen pel davant de l'estrictament agrícola.

Amb tot, la consciència col·lectiva de dependre de la terra està tan arrelada, que l'època de la recol·lecció es converteix en pura obsessió per als

pagesos i les seves famílies, de tal manera que els dos primers mesos d'estiu són un tràfec continu de tractors, collitadores, bàscules, pols i embaladores. Com sempre havia estat ancestralment, tot depèn de la sega, tot depèn del batre, tot depèn de la collita...

La nostra revista vol retre homenatge a aquest paradigma i, per això, s'interessa per l'opinió dels nostres conciutadans, pagesos de professió i de vocació.

Els agraïm ben de cor els seus comentaris i les seves paraules plenes de la saviesa que dóna la

tradició, la feina i la cada vegada més professionalitat.

En definitiva, és la vida dels nostres pobles que batega al ritme de la terra i de la natura que ens envolta.

LA COLLITA DEL 2007

David Viñals i Montaner, Calonge de Segarra

Aquest any la collita no ha estat dolenta, però tampoc podem dir que hagi estat molt bona, si més no tant com s'esperava.

Si bé l'hivern extremadament sec que varem tenir va fer patir els sembrats de valent i tot ja feia apuntar que de seguir així esdevindria un any desastrós, finalment va caure una plujeta que va salvar la situació i va permetre que la majoria dels sembrats llússin un bon aspecte fins al moment de la collita.

En començar la collita ja es va veure que si bé hi havia gra, tant en els ordís com en els blats, aquest era bastant migrat i pesava poc, cosa que ha fet que els rendiments hagin estat inferiors als previstos. Del que

semblava fa uns mesos, s'ha vist que un cop entrat el gra als magatzems la realitat ha estat una altra.

El punt positiu de la situació és que els preus actuals dels cereals podríem dir que estan en un nivell bo.

Tot i que durant molts anys el cost de la vida sempre ha anat pujant considerablement, els preus del cereal no tenien aquest creixement sinó que pràcticament estaven estancats. No sé si és degut a la fabricació de bioetanol, del qual tant es parla últimament, o si en altres països d'aquest món globalitzat en què vivim no han tingut gaire bona collita o quina és la causa, però els preus de mercat últimament han pujat i esperem que no baixin durant molt temps.

Pel que s'està veient els últims anys en aquesta zona en què vivim, els conreus (a vegades els sembrats primerencs o a vegades els més tardans) acaben patint la falta de pluja. Possiblement els científics tinguin raó i estem dins un canvi climàtic o potser hauríem de mirar més al cel, ja no per veure el temps que farà sinó per observar les avionetes que hi volen. Com són coses que els pagesos no podem controlar, només podem intentar buscar varietats més resistents a la sequera i a d'altres adversitats.

El que està clar és que si es compara amb els dos darrers anys sí que ha estat una bona collita, i podem estar-ne contents, ja que, si no, encara tindran raó de dir que els pagesos ens queixem sempre.

Carles Meix i Solà, Ivorra

específic baix, a causa sobretot dels freds que hi va haver al principi de primavera, amb algunes gelades en el moment que estaven començant a granar les espigues. Les pluges generoses d'abril i maig feien esperar una collita més bona, ja que els sembrats van reviscolar de manera sorprenent, però ja havien estat tocats pel fred tardà. És curiós que en les fondalades, que sempre tenen terres més productives, aquest any han estat més minses que en les terres altes dels plans, perquè el fred hi va fer més mal.

De totes maneres, no ens podem queixar. L'ordi ha donat entre 3.700 i 4.000 Kg/ha de promig, que en la nostra zona es pot considerar una bona collita. Pel que fa al blat, ha donat entre 3.700 i 4.300 Kg/ha.

En el nostre municipi s'han sembrat molt poques hectàrees de colza destinada a l'elaboració de combustible i l'ordi "de retirada" destinat a biodièsel, que el paguen un 30% menys, ha estat el que marca la llei.

Enguany ha estat una bona collita, ja que veníem de dos anys seguits d'una sequera que ens ha fet patir. Amb tot, el gra ha estat molt migrat, amb un pes

Florenci Testagorda i Santaularia, Castellfollit de Riubregós

La collita d'aquest any ha estat, en general, molt bona, malgrat que el gra era una mica fallat, jo crec, a causa dels vents que va fer al mes de maig.

Tot i així, n'hi ha hagut bastant, per al terme de Castellfollit.

En general, els pagesos, estem contents de la collita que hi ha hagut i esperem que els pròxims anys continuïn així.

Carles Casals i Miramunt, Torà

La collita d'enguany ha estat bastant bona degut sobretot a les pluges abundants del mes d'abril. I hauria estat encara millor a no ser per unes ventades

molt càlides del mes de maig i alguns casos molt puntuals d'afectacions per virosis afavorits per un hivern massa benigne.

Els rendiments han esdevingut semblants als de l'any 2004, que va ser molt bona anyada. El rendiment de l'ordi, cultiu majoritari, cal situar-lo al voltant dels 4.000 kg/ha i el blat lleugerament per sota. També la colza ha donat un bon rendiment.

Al meu entendre fora molt convenient fer rotacions amb els conreus de cereals i així els resultats podrien ser més òptims. La colza podria ser una bona alternativa com també la sembra directa (que jo no faig), ja que tal vegada no es resseca tant la terra, tenint en compte que generalment ens queixem, aquí a casa nostra, de la manca d'aigua.

Quant a si és convenient sembrar primerenc o tardà, sóc partidari del primer ja que a la nostra comarca les primaveres no solen ser molt generoses en precipitacions.

LA COLLITA DEL 2007

Francisco Llordés i Coma, Sanaüja

Semblava que enguany fariem la collita del segle, però de seguit també han vingut les lamentacions. Són quatre fets imprevisibles els que han fet que la collita minvés: el pugó, el marinot, la pedregada i el foc... i encara n'afegiríem un altre, el porc senglar. És el primer any que hem tingut la pesta del pugó a l'arrel. Quan va començar a espigar les fulles es tornaven grogues, més en el blat que en l'ordi.

A finals de maig el "marinot" ha afectat el pes específic del cereal. Més tard, va pedregar a la zona de les Aureres i als Tolls, properes al poble. Sort que encara era verd! A últims de juny el foc va cremar a banda i banda del Llobregós, a l'alçada de Pinyol, aproximadament unes 15 hectàrees de cereal. I encara en el blat "motxo", que no té aresta, els senglars han fet com cada any molts bataders.

Amb tot, el promig de la collita se'n va als 4.000 kg/ha. Una bona collita i a un bon preu, gairebé 5 cèntims per kg més que l'any passat. Llàstima que la palla doni just per pagar l'embalar i treure-la. Per poc hi hagués estat la collita del segle.

Joan Josep Torra i Venque, Lloberola de Biosca

Ha estat una bona collita: s'ha fet entre 4.000 i 4.500 kg/ha, un rècord que poques vegades se supera. I de palla, n'hi ha hagut moltíssima, però a un preu tan baix que molts han preferit triturar-la.

La recol·lecció la vam començar el 7 de juny i s'ha acabat el 16 de juliol; ha fet bo i s'ha pogut *coseixar* seguit. Hi ha hagut més feina i s'ha treballat més hores que altres anys.

La colza ha estat una alternativa de cultiu a Biosca. Aquesta oleaginosa de llavors diminutes ha produït la bona xifra de 2.500 kg/ha. Només el blat s'ha vist afectat pel porc fer en les zones més obagues que abunden al Nord del municipi.

A casa també cultivem oliveres i vinyes i, gràcies a les pluges de la primavera, també s'espera una bona producció.

Antoni Batlle i Oliva, Massoteres

A diferència dels dos anys anteriors, aquest any al terme de Massoteres hi ha hagut una molt bona collita de cereal. Tot i així, ha estat una mica irregular i en algunes finques els rendiments han estat per sota del que s'esperava; les pluges que van caure durant el mes d'abril feien preveure una collita excel·lent però finalment en alguns indrets les perspectives no s'han acabat de complir del tot.

Els rendiment mitjans al terme de Massoteres podem dir que s'han situat entre els 3.800 i els 4.000 kg/ha, tant en les varietats d'ordi com en les de blat. Per tant, una bona collita, que tant de bo cada any fos així.

Joan Barcons i Santaulària, Casa Auqués (Ardèvol)

Enguany la collita ha estat bastant bona, gairebé la millor d'aquests últims 5 anys. Els rendiments aquí entre nosaltres els podem situar en 4.500 kg/ha l'ordi i al voltant de 4.000 el blat.

Quant a la colza, varietat a la qual jo enguany he dedicat un 25% de les 40 ha que sembro, també ha estat molt positiva, ja que el resultat final l'hem de considerar entre 2.800 i 3.000 kg/ha.

El més positiu per a la collita d'aquest any va ser l'abundor de precipitacions del mes d'abril, i si no s'haguessin presentat aquelles ventades al maig, aquest hauria esdevingut un any record. Amb tot, jo que sóc partidari de la sembra directa i ja fa uns anys que utilitzo aquesta modalitat per motius relacionats amb la configuració de les meves terres, crec que la varietat de cultius i les rotacions afavoreixen els rendiments, sense perdre de vista que la inseguretat del factor pluviomètric fa difícil aconsellar sembrar primerenc o tardà.

Jo que tinc la curiositat d'anotar-me les quantitats de pluja caigudes cada any a les nostres contrades, amb el conseqüent benefici que suposa per a l'agricultura, puc constatar que els millors, de deu anys cap aquí, han estat el 1996 amb 902 litres, el 1997 amb 641, el 2000 amb 637 i el 2003 amb 732. Quant a aquest any, des del gener fins ara n'han caigut 358 i d'aquests, 209 només al mes d'abril. I així ens ha anat, sortosament.

Jordi Marsinyach i Prat, de Cal Ribera d'Anfesta

Normalment prefereixo sembrar primerenc per allò de *"feina feta no té destorb"*, i a més si fa una tardor plujosa ens comporta dificultats per entrar als camps amb els tractors. És a dir, que normalment segueixo la dita que *"el primerenc no manlleua res al tardà"*.

No obstant això, cap any no és igual i el sembrat que m'ha donat millor resultat enguany és el que vaig sembrar tardà. El primerenc va créixer molt aviat a causa del moderat fred que feia a l'hivern i en arribar el bon temps va sofrir la falta d'aigua, que va arribar abundant però tardana. Quan va ploure ja patia, mentre que el sembrat tardà va aprofitar millor l'aigua ja que la va tenir al moment que la necessitava.

Al meu entendre la data de la sembra és el que principalment ha determinat aquest any tenir un bon rendiment o no tenir-lo. Tot i això, hi ha factors que poden agreujar o pal·liar els danys. Em refereixo que, per exemple, malgrat haver sembrat primerenc, si ha estat fet amb sembra directa, ha resistit millor la manca d'aigua de l'hivern ja que aquesta modalitat de sembra conserva millor la saó de la terra en la mesura que no la remou i no l'aireja.

Un altre factor a considerar és l'encaració que té el camp ja que l'obac retarda el creixement mentre que el sol ell l'estimula considerablement fins al punt que aquest any s'hi pot observar una diferència clara de resultats.

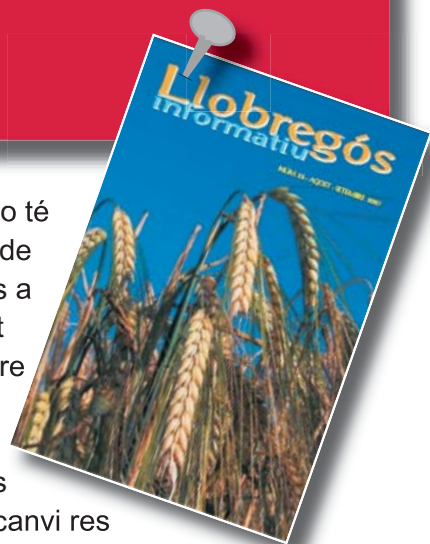

25 **Llobregós** informatiu números

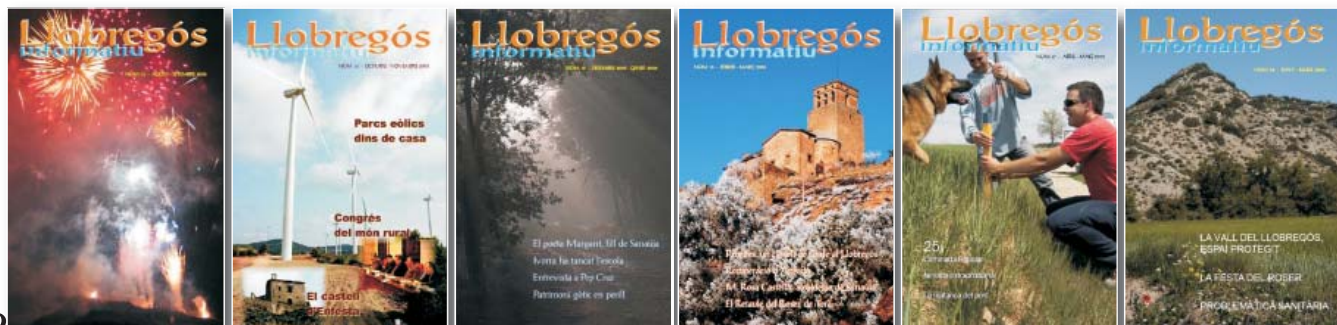
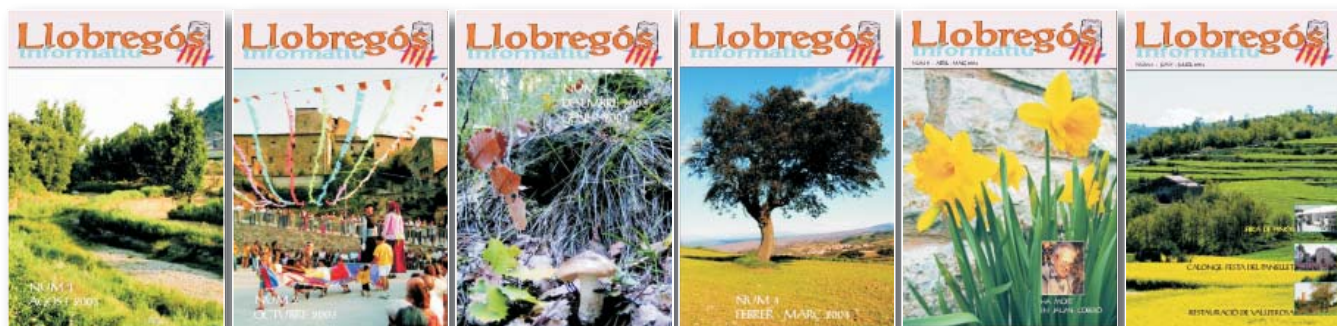
Que una revista local com la nostra arribi al número 25, no té res de particular, tenint com tenim vocació de permanència i de futur. Però no deixa de ser una satisfacció poder comptar fins a un nombre tan rodó com aquest. És per això que hem decidit dedicar-hi les pàgines centrals i, tot mirant pel retrovisor, veure el "llarg" camí que hem fet plegats i adonar-nos de l'evolució que ha anat experimentant la publicació i la quantitat de persones que hi dediquen el seu esforç, el seu temps i les seves energies... I tot això d'una manera voluntària, sense rebre a canvi res més que la il·lusió de contribuir a la cultura, a la comunicació i a la cohesió de la nostra Vall del Llobregós.

Al mateix temps, veiem el camí que encara queda per recórrer, per millorar i per continuar oferint un servei que pensem necessari i de futur.

Moltes gràcies a tots: redactors, col·laboradors, subscriptors i lectors en general, sense oblidar les cases comercials que aporten la seva ajuda a través de la publicitat. Per molts anys!

L'Editor

DADES ESTADÍSTIQUES

Tiratge..... 700 exemplars

Subscriptors:

Torà	138	Manresa	7
Castellfollit	35	Terrassa.....	6
La Molsosa	33	Tàrraga.....	6
Sanaüja	20	Estranger.....	6
Ivorra	19	Lleida.....	6
Guissona	11	Calonge.....	6
Massoteres.....	9	Biosca.....	5
Pinós	9	Igualada.....	5
Calaf.....	8	Altres	107
Solsona	7		
Cervera.....	7	TOTAL	450

Revistes venudes per número:

Torà	134
Calaf	53
Sanaüja	34
Altres pobles.....	8
MITJANA	229

Voluntariat:

Consell de redacció.....	10
Col·laboradors habituals.....	11
Col·laboradors esporàdics.....	11
Altres	5
TOTAL PERSONES	37

Publicitat:

Torà	48	Guissona	1
Calaf	6	Ivorra	1
Ardèvol	4	Massoteres.....	1
Sanaüja	4	Mollerussa.....	1
Solsona	3	Pinós	1
Castellfollit.....	2	Ponts	1
Agramunt.....	1	St. Mateu Bages....	1
Barcelona	1		
Biosca.....	1	ANUNCIANTS	77

PROCESSÓ DE CORPUS A SANAÜJA

Sanaüja és l'única població de la Vall del Llobregós que encara celebra la processó de Corpus, entesa com a festa de l'exaltació de l'Eucaristia i que té un origen medieval, quan fou creada per contrarestar les diverses heretgies que qüestionaven la presència de Crist en l'eucaristia. Així doncs, pensem que un miracle com el del Sant Dubte d'Ivorra també és una conseqüència d'aquesta voluntat de l'església per defugir tota vacil·lació sobre aquesta creença.

Tot i així, la festa del Corpus tal i com es viu encara a Sanaüja i en d'altres poblacions catalanes com Sitges -amb les seves meravelloses catifes de flors- o Berga, amb la festiva Patum, té el seu origen a l'època del barroc, quan es va tornar a popularitzar de forma enfervorida el culte a l'Eucaristia, fruit de la propaganda contrareformista de l'església catòlica, que volia contrarestar d'aquesta manera el protestantisme. Així doncs, el diumenge de Corpus se surt en processó des de l'església amb la custòdia sota pal·li i amb la presència dels nens i nenes que han fet la primera comunió i que tornen a lluir els vestits per a l'ocasió -aquest any han estat

la Núria Alsedà, l'Aida Condal, el Marçal Jounou i la Maria Solé.

També es conserva la tradició de bastir altars als carrers, amb imatges del Sagrat Cor (en les seves dues versions de Jesús adult o nen) i la Mare de Déu. Els altars cada any se situen al carrer Moré -que aquest any, a causa de la modificació de l'itinerari de la processó es va fer sota els porxos de la part superior de la plaça-, al carrer Escots, al carrer Bassal i a la plaça Major.

La tradició del Corpus està ben documentada a Sanaüja, sobretot gràcies a les notícies que en dona el valuós arxiu de cal Torelló, en la correspondència del qual s'expliquen nombroses vicissituds sobre la

TEXT I FOTOS: MARIA GARGANTÉ

fešta del Corpus a Sanaüja durant el segle XIX. També dóna notícia de les activitats que es duïen a terme en la tradicional Octava de Corpus (els vuit dies següents al dia assenyalat), quan s'explica que l'any 1804: *"Ante aier Octava del Corpus por la tarde se hicieron en esta población para divertir a la gente dos cosas nunca executadas en esta. Primeramente una carrera de mujeres con su cántaro lleno de agua encima la cabeza: Empezaron a correr delante de la casa Vilella y la primera que llegó a tocar la bandera que estaba frente a la casa de la Gilia ganó 4 pesetas. Ninguna rompió el cántaro y daba gusto verlas correr."*

Segunda se colocó con un hilo una sartén que tenía en la parte exterior dos pesetas apagadas con un poco de pez, las que debían sacar con los dientes teniendo las manos atrás para ganar el premio de 5 pesetas: Duró más de una hora esta función con mucha risa porque se pusieron unas caras como demonios, pero no pudieron arrancar las dos pesetas, y últimamente desistieron los pretendientes y se regaló media peseta a cada uno."

La festa de Corpus, tal com es viu encara a Sanaüja, a Sitges o a Berga, té el seu origen en l'època barroca, tot i que la seva institució és medieval

L'última festa de Corpus que trobem ressenyada a la correspondència és la de 1831, quan Ignasi explica que el gegant va patir un petit "accident": *"Celebramos nuestra fiesta de Corpus, que fue con bastante concurso con motivo de llamar la atención la tarasca y sus adyacentes; pero se mantuvo quietud, y nada intervino de disputas: Solo dos o tres bioscans fatchendones, que por envidia o por impericia tomaron el gigante y lo derribaron en tierra, malogrando el penacho y algun dedo. Perseguidos por la autoridad del Bayle, los pusieron en el calabozo por haberles hallado armas blancas prohibidas: Pero se trata de composición, y pagaran los daños y perjuicios del gigante".* Sobre la festa d'aquell any també assenyalava que *"no vino por el Corpus el señor Alcalde de Solsona, si solamente un hijo suyo acompañado por el abogado Rovira, su mujer y hermana, únicos solsoninos que comparecieron. Me ofrecieron los bioscans que cuidase de la recomposición del gigante, y que les avisase sus coste para entregármelo."*

DEL LLOBREGÓS A LA TRANSSEGRE

RAMONA LAVAQUIOL

El cap de setmana del 7 i 8 de juliol, tres barques toraneses -o més ben dit, dos barques i un 600Abarth- i tota la seva tripulació, van desfilar “rumb” a la Transsegre de Balaguer: tota una aventura de disseny, originalitat, treball en equip, festa i un recorregut per les aigües del Segre, entre Camarasa i Balaguer.

Aquesta Transsegre era la 24a edició i aquest any consistia en adornar les embarcacions amb la temàtica de cine o lliure. Les embarcacions havien de complir unes normes que consistien en què la flotació havia d'estar feta amb càmeres pneumàtiques, no podien estar cobertes per la part superior, ni portar un motor i era obligatori per a la tripulació l'ús de l'armilla salvavides.

Les tres embarcacions del Llobregós estaven formades per jovent del poble de Torà. La primera pel Toni, Kimo, Valentines, Roger, Jazz, Dolors, Molins, Mercè, Edu, Xarly, Xavi i Jordi Torné i Xavi; la segona

per la Neus, Montserrat, Anna, Montxi, Eva i Blanca; i la tercera -el 600- per l'RR, Pep, Núria i Anna.

A més a més, hi anaven els col·laboradors en fotografia i logística: Sevi i Laia, Marta i Heavy, Julià Arpa i Transports Molins.

Cada grup va dissenyar i construir la seva pròpia embarcació amb les seves pròpies mans. Aquest és el mèrit de la Transsegre!!! Embarcacions artesanals que es poden enfonsar tot just posar-les a l'aigua o fins i tot arribar a la meta, que és el somni de tots i totes.

Dissabte al matí, el camió del Molins transportava dos embarcacions, i el cotxe i remolc del Pep, el 600. A

RAMONA LAVAQUIOL

RAMONA LAVAQUIOL

mig matí vam arribar a Balaguer per verificar les barques i totes van passar la revisió. Tot seguit vam pujar cap a Camarassa, per iniciar la sortida i arribar al final del primer tram, a la població de Sant Llorenç de Montgai. Aquesta baixada es caracteritza per guerres d'aigua, tranquil·litat, força remades sota un sol abrasiu i un paisatge impressionant.

A la nit, festa amb l'espectacle piromusical i concert amb Hotel Cochambre. Després de dormir poques horetes, arriba la baixada de diumenge, des de Gerb fins a Balaguer. Aquesta baixada la vam gaudir gairebé la meitat de les 275 barques que van sortir dissabte, a

conseqüència de la ressaca, cansament i deteriorament de les barques. Aquest tram era ràpid i emocionant, amb molt volum d'aigua, obstacles (pedres, troncs, rames i salts d'aigua...) i un recorregut molt tècnic.

En arribar a Balaguer van atorgar el 2n premi d'originalitat al nostre 600 descapotable, una veritable rèplica del Seat 600-Abarth, fabricada artesanalment amb fibra de vidre i estructura de ferro.

D'aquí a un any la Transsegre segurament tornarà a tenir la presència i l'encant de les barques toraneses, ja que tots i totes vam gaudir d'un cap de setmana de luxe.

JULIA ARPA

JOSEP M. ALMACELLES

L'ESCUT DE MASSOTERES

FERMI MANTECA

El dia 28 de setembre de 1984 va ser oficialitzat l'escut d'aquest municipi del Llobregós. La seva descripció és: escut caironat, d'argent, una salamandra de sable tacada d'or, lampassada de gules, dins el seu braser d'or i de gules. Per timbre una corona mural de poble.

D'acord amb la normativa vigent, la forma caironada l'homologa amb la resta dels símbols heràldics de Catalunya i la corona mural de tres torres significa que és un poble, a diferència de la que en porta cinc que és la pròpia d'una vila.

La salamandra de sable -és a dir, negra- és un símbol heràldic igual que lampassada, gal·licisme que fa referència a la llengua de diferent color, en aquest cas gules que vol dir vermell.

Tradicionalment, en les armes de l'escut de Massoteres havia estat present la salamandra dins d'un braser sense arribar a consumir-se. La simbologia té a veure amb l'etimologia i la història de la població.

Ja en 1040 està documentat el nom del castell de Maçoteres, pertanyent al castell de Talteüll, en aquell moment del comtat d'Urgell, i en plena línia fronterera amb el califat de Còrdova, a qui fou conquerit en els primers anys del segle XI, de tal manera que Talteüll ja està documentat en 1014.

El nom de Massoteres sembla que té l'origen en *Mas Sotera*. Derivat del grec, la paraula *sôter* vol dir salvador i va ser un apel·latiu aplicat a senyors nobles, reis o guerrers, com Ptolomeu I, rei d'Egipte, que va ser anomenat "Sòter", per haver salvat l'illa de Rodes dels atacs enemics en el s. III aC. També en els primers anys del cristianisme es va atribuir el títol de Sòter a Jesucrist, el Salvador. Fins i tot un dels primers Papes va portar aquest nom, en llatí *Soterius*.

No és estrany, doncs, que en la reconquesta d'aquestes

terres, s'anomenés "Sotera" a un mas d'aquesta zona, amb el significat de Casa Salvada (del domini dels musulmans). La salamandra que no es consumeix amb el foc és un animal "salvat". Noteu que l'adjectiu salamandrí vol dir que resisteix l'acció del foc.

Tampoc no estranya que la parròquia de Massoteres estigui dedicada a Sant Salvador, és a dir a Jesucrist, i celebra la seva festa el dia 6 d'agost, festa de la Transfiguració.

Foc zero és un compromís individual per reduir al màxim el risc d'incendis i preservar els nostres boscos. T'hi compromets?

 **Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

**Generalitat
de Catalunya**

EL VENTILADOR

La cada vegada més alta abstenció en les consultes democràtiques és una cosa que causa preocupació i molts analistes hi veuen el creixent descrèdit de la classe política. El nostre Ventilador d'avui, entre el humor i la ironia, fa una caricatura d'aquest problema que pot afectar la vida democràtica del país.

És que aquí pateix tothom, tant els candidats com els que no hi tenim res a veure. I és que quan arriben eleccions és el mateix que quan s'apropen les festes de Nadal, tota la programació canvia. Per televisió només ens ensenyaven els candidats de Barcelona. Molt bé, i els que no som de Barcelona què? Tot i així hi havia gent que no s'havien assabentat que hi havia eleccions. Els hi preguntaves:

-Escolta, i tu a qui votaràs?

-Home, jo, em sembla que votaré el Monràs de Ventdelplà perquè segueixi mantenint obert el puticlub.

-No *tio*, que m'estic referint a les eleccions municipals!!!

-No fotis que hi ha eleccions municipals! A quin poble les fan?

La veritat és que a mi em tenen una mica esparverat les eleccions, siguin les que siguin. Resulta que l'any que en vaig complir divuit, van haver-hi eleccions municipals, i abans que se celebrassin va arribar-me una carta dient-me que m'havia tocat estar a la taula electoral com a segon suplent del segon vocal.

-Em dieu suplent? I qui em dieu que serà l'entrenador?

De fet, vaig pensar "*home, mira, potser no caldrà anar-hi a menys que falti algun titular*". Doncs estava equivocat. Vaig haver de presentar-me a les 8 del matí a l'Ajuntament, tot plegat perquè em diguessin que el segon vocal havia vingut i ja me'n podia tornar cap a casa. Quins pebrots, tornar-me'n! Deurien voler dir anar-me'n perquè jo encara no hi havia passat per casa. Venia de farra i sort per a ells que em van fer marxar perquè, tot i que diu que era vocal, en l'estat que em trobava, no crec que hagués pogut vocalitzar gran cosa.

Però està bé això que et toqui d'anar a una taula electoral perquè es veu que et paguen i a més a més et donen de menjar. Jo, tot i ser suplent, vaig estar a punt d'anar-hi a l'hora de la menjadora a veure si també em donaven de dinar. De fet, ja poden pagar ja, perquè aquestes coses sempre s'allarguen més del previst. Que si el tancament de les taules, que si l'escrutini... Algú sap d'on ve aquesta paraulota de l'escrutini? No vindrà donada perquè la gent acostu-

gran SOL
RESTAURANT
especialitzats en banquets

www.restaurantgransol.com
Carretera de Manresa, 100
25280 Solsona (Lleida)
973 48 10 00

FORN DE PA
Argerich
Plaça de la Creu, 13 - Tel. 47 31 79 - TORÀ

ELECCIONS MUNICIPALS, UN PATIMENT

ma a passar-se el recompte pel folre dels "cordons"? Ho dic per lo de l'escrot..ini, sabeu...

La primera vegada que vas a votar, quan compleixes els divuit anys, hi vas perquè és la novetat, doncs a aquella edat no t'assabentes de la pel·lícula. A més, quins criteris segueixes per votar? El candidat amb el nom més catxondo? Armando Camorra Segura? El candidat més obès? Home, aquest potser aniria bé a l'hora de presidir els *plens* de l'Ajuntament.

Al final acabes fent cas als pares, que et diuen: "*Nen, si no saps a qui votar, vota en blanc*". Jo, tonto de mi, que me'n vaig a votar seguint el consell dels pares i entro en aquella cabina que més aviat sembla un provador i començo a despullar-me fins que em vaig quedar només amb la samarreta, els calçotets i els mitjons, tot ben blanc, per així poder dipositar el

meu vot en blanc. I quan ja estava a punt d'agafar la papereta per votar, entra un *tio* tot esvalotat i em diu:

-Què fots aquí tanta estona...? Osti!!! què fots amb calçotets i mitjons blancs?

-No... És que... jo volia votar en blanc...

-Ràpid Mossos!!! Traieu aquest degenerat d'aquí que em sembla que es volia masturbar!!!

Bé, amics lectors, si us explico això és perquè no us trobeu igual vosaltres. Ara ja em deixo guiar per l'experiència i aquesta última vegada, que tampoc no ho veia gens clar -a més a més el diumenge fa molta mandra-, vaig decidir finalment no anar a votar. Que la meva abstenció la interpretin com vulguin. Mal per mal, tant si voto com si no faran el mateix... doncs jo m'estalvio feina i en paus!

*Us agraeix la
vostra companyia.*

Fins aviat.

Plaça d'Hostal, 1
Telèfon 973 47 30 00
25750 Torà (Segarra)

EXCAVACIONS GERMANS

CASES S.L.

Ramon Cases Jounou

Avgda. Solsona, 8 Altell, 5
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 473 616

Mòb. 629 285 518

C/. Escots, 30
25753 SANAÛJA (Lleida)
Tel. Fax 973 476 041

PUBLICITAT

973 473 253

Plaça Major - Claret de Torà
tel. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

Perruqueria
Carmen's
HOME i DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

Construccions
Sant Gil, S.Coop.C.Ltda.

Av. Solsona, 8, ents 6 - Telèfon 973 473 547 - 25750 TORÀ (Lleida)

Atenció personalitzada per a avis
i/o malats, a domicili.
Servei de neteja per a particulars,
despatxos, obra nova.

Tel. mòb.: 618 72 88 59
e-mail: sad_segarra@yahoo.es

SERVEI
ASSISTENCIAL
DOMICILIARI

Telèfon 973 47 35 38

PLAÇA DEL VALL, 24 • TORÀ (LA SEGARRA)

mail: gotic@cag.es

TORÀ DE RIUBREGÓS

Telèfons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 690 409
PARRÒQUIA	938 698 416

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 524 039

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 500 213
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 524 039

PINÓS - ARDÈVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	973 473 368
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÜJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204

DIGITALITZA'T

Ja pots adquirir la revista

Llobregós
informatiu

digitalitzada en format PDF

1 CD amb els 25 números..... 40 Euros

Podràs tenir la col·lecció completa
amb índex de búsqueda ràpida per paraules

Telèfon 649 352 877

E-mail: info@llobregos.info

AVÍS ALS SUBSCRIPTORS

Les subscripcions a la nostra revista
LLOBREGÓS INFORMATIU quedaran automàticament
renovades, si no hi ha prèviament la comunicació
expressa de donar-se de baixa.

El cobrament de la subscripció es farà
de la forma habitual escollida pel subscriptor

HORARIS ALSINA GRAELLS

SOLSONA - LLEIDA

HORARI	ITINERARI	HORARI
06,40	SOLSONA	14,55
07,06	BIOSCA	14,29
07,12	SANAÜJA	14,23
08,35	LLEIDA	13,00

BARCELONA - ANDORRA

HORARI	Km.	ITINERARI	HORARI
06,45	17,00	ANDORRA	11,36
07,09	17,24	9	11,06
07,15	17,30	LA SEU D'URGELL	11,00
08,18	18,33	79	09,57
08,28	18,43	PONTS	09,47
08,44	18,59	92	09,31
08,51	19,06	98	09,24
08,56	19,11	102	09,19
09,02	19,17	107	09,13
09,14	19,29	117	09,01
09,48	20,03	144	08,27
10,45	21,00	212	07,30
		BARCELONA	17,00

CONTES DE REIS, PRÍncePS I PRINCESETES

A les meves mans vaig tenir un exemplar d'una d'aquestes revistes de fer safareig, que tenen com a norma emprar un llenguatge molt grandiloqüent per a contar només que foteses de gent que no deixen de ser una fotesa, a no ser per a una corrua de tafaners que els converteixen en els famosos i famosets de torn. En concret, encapçalant la fotografia d'un seguit de nadons, deia quins seran els futurs reis -i aquí és on vinc- d'una sèrie de nacions, estats i països.

No aconseguiré entendre mai per quina raó han i hem de mantenir, i més ara en ple segle XXI, totes aquestes famílies de la reialesa. Altra cosa que no acabo d'entendre és que, a part de no fer brot i només dedicar-se a la procreació de nous membres que es dedicaran a no fer brot i procrear, no sé quina gran raó tenen els presidents d'aquests llocs a destinar impostos,

els meus inclosos, a mantenir tot aquest grapat de personatges, per més que ells es creguin dotats d'alguna mena de divinitat.

No voldria creure que habito en una societat tan immadura que li calen contes de reis i prínceps, amb les seves corresponents reines i princeses, perquè si alguns es pensen que la cosa es així, mantenir aquests contes ens costa molts diners, que són molt més necessaris en altres coses i situacions i, és clar, aquests no són els que es compren a la quixalla menuda per ajudar-los a agafar el son, que a part de ser més barats se suposa que no fan agafar malsons, com els altres que són un malson inacabable per a la gent normal que els hem de patir i, a més a més, mantenir.

Josep Gatnau i Grau

CAPULETS I MONTESCOS

De totes les històries que m'explica la meva àvia, sempre m'han impressionat les de "l'època dels partits" al seu poble natal. No en diré el nom, per no ferir susceptibilitats locals; només diré que, si fos a Itàlia o a França, sortiria a totes les guies turístiques, perquè té dos castells. I també que quan jo era petita, si un altre nen preguntava "on s'acaben, les carreteres?" jo tenia la resposta a punt: al poble de la meva àvia.

En aquest poble, força petit, hi havia, posem per cas, quatre cases, enfrontades en dos bàndols. Però tan enfrontades que hi va haver dues societats recreatives, per poder tenir dos bars i dos balls diferents, i les enemistats eren tan intenses que van durar generacions, i alguns es van oposar a millores per al poble només perquè les proposava "l'altre bàndol". Per sort, aquesta època ja ha passat. Queda poca gent que hi visqui tot l'any, de les cases originals, però els que queden, juntament amb estiuiejants i "forasters" que ja no ho son perquè s'hi han quedat a viure, han vist clar que el futur d'una comunitat petita es anar tots a una, i

consegüentment, treballen junts per al bé comú.

Quan la meva àvia es va casar, va anar a viure a un poble no tan petit, on no s'hi acabava la carretera, i on encara tenim la casa familiar. Sempre hi havia hagut alguna enemistat entre veïns, lògica en una comunitat petita, però com a molt es negava el "bon dia", i avall. I una de les coses que més m'agradaven, i que més envejaven altres pobles, era la capacitat de fer coses junts, i les millores que s'havien aconseguit d'aquesta manera. Ara però, que hi ha més gent, i més gent amb (suposadament) ganes de treballar pel poble, resulta que hi comença a haver dos bàndols, i que les coses cada cop van a pitjor. Que potser farem també dues festes majors? I dues misses, ara que hi ha tan pocs assistents? I dos sopars del poble? I haurem de matar dos porcs a l'hivern, per allò de "on no hi ha sang no s'hi fan botifarres"? O recuperarem el sentit comú, i tornarem a anar tots a una, pel bé de tots, i pel propi bé?

Montse Vives

Taller SANTI SANAÜJA

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

Pintors

C/. Escots, 6 Sanaüja Tel. 973 476 163

AGRAÏMENTS

Un cop acabat el malson d'aquests quatre anys el Jordi, el Toni i el Jordi, juntament amb les nostres famílies, volem donar-vos les gràcies pel recolzament que ens heu donat durant aquest temps i en especial durant els dos mesos inicials (en els quals no hi vam ser), perquè vam donar-nos suport diàriament davant de l'Ajuntament.

Agraïm especialment el recolzament i l'ajuda de la Plataforma Solidària de Torà i del grup de suport als

joves de Torà. Fem també extensible l'agraïment als Ajuntaments i persones dels pobles veïns i de tot Catalunya que ens van fer arribar la seva solidaritat.

Han estat quatre anys durs, però sense vosaltres hagués estat pitjor...

MOLTES GRÀCIES!

Jordi, Toni, Jordi i famílies

CARTA DE COMIAT A L'ANTONIO GARRIGA ZAFRILLA

Ens costa d'imaginar-te absent per sempre, tants records de tu se'ns acumulen que ni deixa espai per a la tristesa.

Eres el més petit de quatre germans d'un poble petit, jugant a guerra de pedres, saltant els horts per gaudir de la fruita madura, enmig del Clavellà, el Casetà, el Fani, el Sala, la Tresina i la Calleja.

Graó rere graó per la mort del teu pare, als quinze anys escapes cap a llevant, la teva terra enyorada; com em deia aquest matí la Pepita. La teva joventut, els teus desitjos pintats amb els colors de l'arc es feien realitat amb el Senabre, el Lliso i la Mari Cruz.

Eres de la gent que es lleva quan encara és de nit, la teva estirp és de Titans. Quaranta anys seguint l'estel que guiava la teva vida a través del desconegut. Deies: *"Encara que he sofert i m'he desesperat, estic joïós de viure en aquest gran món"*. Això que dic ho dic per a tots els que vareu ser-hi i que avui aquí sou molts, especialment: la Mercé, la Ines, el Moliner, el Manolo, l'Antolin, el Piquer, la Rosa, l'Emilio, la Paca, el Joan, la Roser, la Dolors, el Jordi, la Lola, el Francisco...

Però va arribar el demà, no escalfa el foc d'ahir ni el de avui, haurem de fer foc nou. Que ploquin noves veus pel vespre tèrbol.

Content i disfrutant, col·laborant a l'Asil amb el ritme de Sor Milagros i la implicació de Sor Doraliza i Sor Giovanna. No demanaves gran cosa, sols poder caminar sense pausa pel Banc de Recursos, amb el grup de joves de 60-70 anys i amb les trobades dels dissabtes amb el Joan Ripoll.

Com han estat d'entonades les cordes de la teva vida! Cada frecc dels vostres dits fa vibrar la seva música. Gràcies, Isidre, Serafina, Pedro i M. Àngeles, Rosita, Montse, Vycki, Rosa i Josep M.

Ja un feixuc núvol de pluja ha arribat i a l'hora del comiat la teva noia formosa, la teva valenta i estimada Aurora estava al teu capçal acariciant tendrament els teus cabells. I els cabells, els dels teus nets que se'n van tallar un bocí per no deixar d'estar a prop teu.

Fins al final fent costat, el Pedro i el Joan, t'han donat totes aquelles petites coses que no són per a tothom. Són sols per a tu.

Et viurem intensament sense tenir-te.

Aurora Badia, Montse i Aurora Garriga

Transports
MOLINS

Serveis:

PLOMA - PALETITZAT - BOLQUET

Carrer Sant Gil, 1 1r-1a.
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 578
Tel. Mòbil 610 40 39 21

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira
ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

COMPRIMITS DE SALUT

El sol millora la psoriasi

La radiació ultraviolada del sol millora les lesions de la pell causades per la psoriasi en el 90 % dels pacients, tot i que els dermatòlegs adverteixen que han de prendre el sol d'una manera moderada i progressiva. Una exposició solar perllongada pot produir l'efecte contrari al desitjat i que les cremades habituals de l'estiu derivin en l'aparició de noves plaques de psoriasi. Pel que fa al lloc més indicat per prendre el sol, els experts consideren que l'ambient humit de la costa i l'aigua salada del mar té més beneficis que el clor de les piscines.

La psoriasi és una alteració inflamatòria de la pell que es caracteritza per l'aparició de plaques vermelles escamoses que es localitzen sobretot en colzes, genolls, cuir pilós, ungles i part inferior de l'esquena, tot i que hi ha pacients en què la psoriasi s'ha extès en el 80 % del cos.

És una malaltia dermatològica molt freqüent. Afecta a 8 de cada 100 persones. Tot i que es pot manifestar a qualsevol edat, l'inici d'aparició de les primeres plaques

se situa entre els 15 i els 35 anys. Se'n desconeixen les causes tot i que se sap que és una malaltia hereditària almenys en un terç dels casos.

L'evolució de la psoriasi és per brots d'agudització i de remissió, però hi ha circumstàncies que poden actuar com a factors desencadenants com ara l'estrès, el consum excessiu l'alcohol, ferides, traumatismes, infeccions bacterianes i viriques, certes medicacions o fins i tot un clima fred.

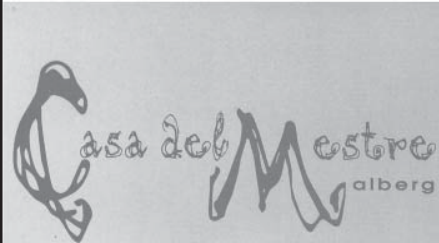
El diagnòstic de la psoriasi és fonamentalment clínic: plaques eritematoses amb escames i contorn ben definit que poden picar, descamar i activellar fins el punt de sortir sang.

Hi ha bon tractament per a la psoriasi. Recentment pels casos moderats a greus han aparegut noves teràpies biològiques que aconseguixen uns resultats realment espectaculars i obren un camí a l'esperança.

Sílvia Porta i Simó

Llobregós

informatiu

Casa del Mestre
Sorruda 103 (Eix transversal) direcció
CALONGE DE SEGARRA

Tels. 93 869 82 88 Rosa
93 868 0409 Ajuntament • Fax 93 868 12 34

e-mail: calonge@diba.es

Tel. 610 21 29 77 Ramon

Alta Anoia
Consorci de Promoció Turística

Oficina de Turisme de l'Alta Anoia
Tel. 93 868 03 66 • www.altaanoia.info

CONSTERNACIÓ A IVORRA

Aquesta primavera passada Ivorra va viure un dels episodis més tristos de l'any. La mort en accident de trànsit del Jordi Cepero, de la Torreta, va consternar la població i les manifestacions de dolor va envair tothom. Si la mort d'un conegut sempre provoca rebuig, més ho fa quan es tracta d'una persona jove, vinculada des

de sempre al poble i d'una manera tan sobtada que no tens temps de reaccionar ni de pair la dura realitat.

El Jordi, tot i que no havia nascut a Ivorra, sempre hi havia viscut des de petit, sobretot els caps de setmana, participant en totes les coses del poble i integrat com

tota la seva família en la vida d'Ivorra.

Casat amb la Maricel, d'Hostafrancs, vivien últimament a Cervera amb la seva filla, però no havia deixat mai la seva vinculació a Ivorra on sempre havia conservat els amics i les estones de lleure.

Havia fet estudis relacionats amb la construcció i s'havia especialitzat com a encofrador. La seva feina el duia sempre a treballar en empreses de grans infraestructures, com ara l'AVE, i grans carreteres i túnels. Últimament dirigia, com a capatàs, les obres de la variant d'Esterri d'Àneu, al Pallars Sobirà, on s'havia guanyat la confiança de l'empresa i dels treballadors. Cada setmana s'hi desplaçava des de Cervera, i un fatídic 16 d'abril un brutal accident va acabar amb la seva vida.

L'enterrament a Ivorra es va viure com una autèntica consternació i amb mostres de dolor i de solidaritat amb la seva família i amics. El seu record estarà sempre amb nosaltres.

Els amics d'Ivorra

ESPECTACLE LAMENTABLE

Siguin aquestes quatre ratlles una petita opinió i reflexió, i al mateix temps també, una protesta en tota regla, davant aquest vendaval d'improperis que han arribat a les nostres oïdes especialment en motiu de les darreres eleccions municipals, i també en les que s'han anat succeïnt fins a l'actualitat.

Quan arriba aquest període electoral, es tiren els plats pel cap els uns als altres sense cap mirament, amb la finalitat d'aconseguir un seient en qualsevol dels estaments polítics que estan en joc. Van a totes, els hi és igual dir una cosa que una altra, no miren res, trepitgen les persones en el terreny polític, personal i familiar, i si convé, també calumnien i difamen amb tota tranquil·litat.

I el més indignant de tot és que aquesta plaga ha arribat als pobles petits on tots ens coneixem, fins al punt que, en un poblet de les nostres rodalies, durant la campanya electoral van passar casa per casa desqualificant el grup que els feia oposició, sense límits ni vergonya. I no contents amb això, després de les eleccions van insultant en pròpia porta els guanyadors quan aquests mai van ofendre ningú en cap moment.

Davant aquest espectacle tan lamentable jo em pregunto: En quin país vivim? On anirem a parar? Ens hem parat mai a pensar quin exemple estem donant als nostres fills? Quina classe de societat estem construint? Sembla que no ho pensem, del contrari això no passaria. Tindríem més cura en fer i dir coses més assenyades i no trepitjaríem la gent per tal d'aconseguir una fita. Valors com la convivència, la tolerància, el respecte mutu i la veritat, on han anat a parar?

Els qui passem dels 50 encara estem empeltats dels valors i els bons costums que ens van ensenyar els nostres pares i avis, i és per això que aquestes actuacions ens dolent, ens ofenen, i és més, entorpeixen el bon viure de la gent senzilla d'un poble.

Reflexionem i actuem en conseqüència perquè això no passi més i sapiguem ser fonts de transmissió de les arrels cristianes dels nostres avantpassats. Només així podrem renovar i fer que es respiri un aire nou i més net, en aquest ambient -un xic contaminat- que impregna la societat d'avui en dia.

Felicitas Closa

Totes les cartes adreçades a l'apartat d'Opinió de LLOBREGÓS INFORMATIU han de portar les dades personals dels seus autors. Així mateix, cal que siguin escrites a doble espai i que no superin les vint línies d'extensió. LLOBREGÓS INFORMATIU es reserva el dret a escurçar-les. En cap cas es mantindrà correspondència sobre les cartes adreçades i no publicades. Es poden enviar per correu, a l'adreça electrònica info@llobregos.info o des de la web: <http://www.llobregos.info>.

QUIN TURISME!

Madrid pot ser un veritable infern a les quatre de la tarda d'un dia d'agost. La calor és insuportable i els pocs madrilenys que no han escapat fora de la ciutat aprofiten per fer la migdiada o per tancar-se en un cinema o uns grans magatzems, que sempre són garantia de frescor.

Però hi ha un seguit de personatges als quals no els espanta gens la cremor de l'asfalt d'una gran ciutat. Tot el contrari! Passegen a la pitjor hora de sol amb mitjons i sandàlies i amb barrets de llana al cap. Són els turistes! Bé, són un determinat prototip de turista que no té per costum ni visitar ni el Prado ni el Reina Sofia. S'estima més buscar tasques amb caps de toro, plenes de fotografies de toreros i folklòriques, mentre s'atipen a base d'entrepans de calamars. Perquè les guies insisteixen que és el producte gastronòmic per excel·lència de Madrid, juntament amb els *callos* i el pastís de merengue.

Però a aquests espècimens autòctons d'arreu del món els interessa per damunt de tot la cervesa. I no l'estalvien des que es lleven fins que se'n van a dormir. Els restauradors i hotelers de Madrid es lamenten que cada cop més prolifera un tipus de turista que l'única despesa que fa segur és la de l'alcohol. De fet, estan convençuts que el més típic de Madrid és cridar o torejar cotxes a les quatre del matí enmig de la Gran Via o davant de la Cibeles. Per a qui es pensava que tot aquest turisme era només de platja i es quedava a Lloret de Mar o a determinades zones del País Valencià, i davant d'això aprofitava l'agost per passar unes vacances tranquil·les a la gran ciutat, que s'instal·li-li aire condicionat a casa i procuri no sortir ni a les quatre de la tarda i molt menys passejar pel centre a les quatre del matí. Bones vacances!

Montse Oliva

ELS NOSTRES DRETS COM A PERSONES

Nosaltres som hereus del pensament de Kant i els Drets Humans en són la màxima expressió. L'ètica kantiana situa la llei per sobre de l'individu: no respectem la llei per respecte a les persones, respectem les persones en tant que són encarnacions de la llei. I això, per què? Perquè la llei, en la mesura que ens iguala, ens fa lliures. La llei sorgeix de nosaltres, individus legislatius, perquè els principis de la convivència no emanen de ningú més que de nosaltres.

Ara bé, hi ha un criteri de legitimació de la llei: que sigui *universalitzable*. Així, una llei serà vàlida si, a més de voler-la per a mi mateix, la puc voler, a més, per a tothom. És el que es coneix com "*no vulguis per als altres el que no vulguis per a tu*".

Doncs bé, posat en positiu: si resulta que allò que vull per a mi ho puc voler, a més, per als altres, estaré fent una *bona acció*. Tenint en compte això, resulta fàcil identificar quan es produeix una violació dels Drets Humans: quan el que es fa, no es pot voler per a tothom.

Llavors sorgeix un dilema: si som fills dels Drets Humans, que són fills de l'Estat de Dret, ¿per què els representants de l'Estat de Dret es passen els Drets Humans "pel forro" tan sovint? En tenim exemples arreu (la setmana passada un home de Barcelona va ser apallissat a la comissaria de les Corts perquè la seva dona el denuncià per maltractaments, quan ell només es negà a obrir-li la porta). La perversió ve quan la violació dels drets del ciutadà per excel·lència es fa *Llei*.

Tothom mereix la presumpció d'innocència i que se'l tracti en tot moment com una persona. Només així podrem viure en un món on no haguem de patir per si els que procuren per la nostra seguretat ens propinaran una pallissa algun dia. Quan de temps hauré d'esperar?

Ens podem tapar els ulls però hi ha molts exemples (i no cal anar-los a buscar massa lluny) que arreu hi ha persones tractades com a bestioles.

Un món just passa pel reconeixement íntegre dels nostres drets com a ciutadans.

Montse Torné

**Pinsos
BAGÀ, s.a.**

Fàbrica i Oficines :

Plaça la Creu, s/n.
Tels. 973 47 30 11 - 973 47 30 86
Fax. 973 47 33 58
25750 TORÀ
(Lleida)

MERCERIA
PERFUMERIA
OBJECTES DE REGAL
CORSETERIA

CAL GUATLLES

Montserrat Solé Bonet

c/. Nou, 1 - Tel. 973 473 485
25750 TORÀ (Lleida)

Extret del seu llibre "Contes de l'Antònia", presentem avui aquesta història de l'**Antònia Balagué**. És un llibre editat per ella mateixa a l'abril de 2006 i és un recull de contes, històries, faules i endevinalles que fan les delícies de petits i grans. Molts dels relats són de la seva invenció.

LA GUINEU I EL CORB

El corb és un ocell com un colom negre, tot negre, i amb una veu molt grossa i ronca, gens agradable que, quan canta, sembla un porquet.

Anava per un camí la guineu, vigilant, com sempre, a banda i banda, amb els ulls molt oberts, el nas dret, olorant, i la cua baixa, quan, a dalt d'un arbre, va veure un corb amb un tros de carn al bec.

La guineu li va dir:

-Corb, maco, bonic, quines ganes tenia jo de veure't de prop, saps? L'altre dia et vaig sentir cantar de lluny i em va semblar que cantaven els angelets del cel... Canta una mica, home..!

El corb, seriós i més seriós, sempre amb el tros de carn al bec, a punt de menjar-se'l.

La guineu va insistir:

-Va, preciós, no em facis patir més. Si estàs cansat i no vols cantar, ja em cantaràs un altre dia, però, almenys, deixa'm sentir la teva veu tan harmoniosa, tan suau i tan dolça...! Au, va, que em faràs la guineu més feliç del món, una miqueta només, va...

Tant i tant li va dir, que el corb, al final, va obrir la boca punxeguda i va cridar:

-Craccccccccccccccc!!!!!!!

En aquell moment, el tros de carn va caure cap a baix. La guineu s'esperava just a sota i el menjar va anar directe a la boca de la guilla. D'una mossegada se'l va empassar i ja el va tenir a dins.

Amb la cua molt dreta i l'estómac ple, va marxar lleugera al seu cau. Ja s'havia menjat la carn que l'havia fet delir tant.

D'aquesta manera la guineu va enganyar el corb amb la seva picardia.

Fàbrica de làmpades - Torà
Tel. 973 468 100

Làmpades de
tots els estils
a preus
excepcionals

Horaris: matí de 2/4 de 9 a 2/4 de 2
tarda de 3 a 3/4 de 7
dissabte de 10 a 1

ROS
autoescola

tel. 973 551 011
973 460 164
973 462 028

FUNERÀRIA DE TORÀ
i COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24 h
973 390 862

SERVEI PER A
PARTICULARS I PER A
TOTES LES COMPANYIES
D'ASSEGURANCES

REPRESENTANT:
JAUME TARRUELLA I SOLÉ
PLAÇA DE LA FONT, 10 - TORÀ
TEL. 973 473 423

Josep Viladrich

Pintura i Decoració

Carrer Occident · Tel. 973 473 455 · TORÀ

RESOL

SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i
analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I P. V. C.

Badia

Avda. Solsona, 17
Tel. 973473181
25750 - TORÀ

**TALLER
MECÀNIC**

R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27
25750 TORÀ (Lleida)

Hostal - Bar
TRÈBOL

Ctra. d'Andorra, s/n.
Tel. 973 473 325
25750 TORÀ (Lleida)

PINTURA
I DECORACIÓ
TÀSIES

PINTURA INTERIOR I EXTERIOR, COL·LOCACIÓ DE PARQUET,
FRISO, PAPER, PANELS DE FUSTA.
RESTAURACIÓ DE MOBLES, PORTES, PERSIANES, LÀMPADES.

c/ Sant Jaume, nº 2 TORÀ Tel. 973473303

LES CUINERES DEL LLOBREGÓS

Em separa tot un oceà del Llobregós en el moment d'escriure aquestes línies, però parlar de la cuinera d'avui m'evoca especialment aquesta geografia tan nostra. La **M. Carme Jounou**, de Sanaüja, va néixer a Puigarnet, llogarret que conforma un dels perfils més característics de l'avui Espai d'Interès Natural del Llobregós, en un dels indrets més bonics de la nostra Vall. Si com apunten geògrafs i sociòlegs, "el lloc compta" a l'hora de conformar el nostre tarannà, l'imaginari personal i sentimental de la M. Carme està fortament empeltat de Llobregós, des de Puigarnet al mas Mirambell, on va viure alguns anys i des d'on s'albira una de les més belles panoràmiques del terme de Sanaüja. Aquesta relació tan intensa -i al mateix temps tan privilegiada- amb el paisatge potser ha estat el factor determinant a l'hora de convertir-la en una gran coneixedora del

propi paisatge i la natura que el conforma, així com de la geografia pirinenca i "de muntanya", per la qual sent una especial devoció. Això ens parla, doncs, d'una dona sensible a tot allò que neix de la terra com a força tel·lúrica, les seves plantes remeieres i els seus productes, dels que n'és una bona cuinera i alquimista. I és que la M. Carme, sempre disposada i sense reptes impossibles, ha cuinat per a molta gent, des de paelles multitudinàries fins a la cuina generosa i entregada que dedica a les seves amistats. Precisament aquests peus de porc, tan ben adobats amb productes de la terra, semblen pensats especialment per ser assaborits al voltant d'una gran taula, com a saborós preludi o acompanyament de glorioses converses, que donen a l'amistat aquell regust tan autèntic i al mateix temps tan agradable al paladar.

PEUS DE PORC

Ingredients (per 12 peus)

12 peus - 1/2 litre d'oli - 1/4 kg de pebrot verd - 1/4 kg de pebrot vermell - 1/4 kg de pastanaga - 1/4 kg de carxofa - 1/4 kg de porro - 1/4 kg de ceba - 1/4 kg de patates - 1 cap d'all - 50 g de pebre negre - 1 o 2 bitxos coents - 1 cullerada de cacau en pols - pólvores de ciureny (1 cullerada de cafè) - 1 kg de bolets - (opcional) - 50 g d'ametlles torrades (picades) - 50 g d'avellanes torrades (picades) - 50 g de nous (picades) - 3 fulles de llorer - 3 clavells - 1 estrella d'anís (petita) - Nou moscada (una raspadura) - 1/4 de kg de tomàquet fregit (format de Solis)

Preparació

Es fregeixen els peus, partits per la meitat, fins que quedin ben cruixents i rossos. Es reserven en una olla grossa. Es comença fregint l'all, la ceba, el porro, els pebrots (de dos colors), la carxofa, les pastanagues, fins que tot estigui ben fet (que es vegi lluent). Llavors s'hi posa la resta d'ingredients, tot ben barrejat amb 1 litre d'aigua. Tota aquesta barreja es tira per damunt dels peus i es posa sal al gust i aigua fins que tot quedi cobert. Es posa llavors a bullir a foc molt fort unes tres

hores. A part, es fregeixen les patates tallades a daus grossos i s'afegeixen a l'olla 1 hora abans de treure'ls del foc i s'aprofita també per rectificar de sal i de picant. Sense remenar-ho, es mou l'olla amb una mica de força i prou.

També es pot fer amb l'olla a pressió, reduint el líquid quasi a la meitat, mentre que el temps de cocció seria llavors d'uns 45 minuts a foc lent.

Bon profit!

DISTRIBUÏDOR DE:
ROCALLA, S.A.

CIMENTS - RAJOLES
CERÀMICA - GRES
ARTICLES SANEJAMENT

Avgda. de Solsona, 18
Fax - Tel. 973 47 31 25
25750 TORÀ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

Cpells

Avgda. de la Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 GUISSONA

BROKER FONTANET S.L.

CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL, LABORAL
COMPTABLE, EMPRESARIAL
JURÍDICA I IMMOBILIÀRIA

Avda. de la Generalitat, 3
25230 MOLLERUSSA (Lleida)
tel. 973 712 233 • fax. 973 712 129

Carrer Indústria, 7
25500 LA POBLA DE SEGUR
tel. 973 68 05 04 • fax. 973 68 05 04

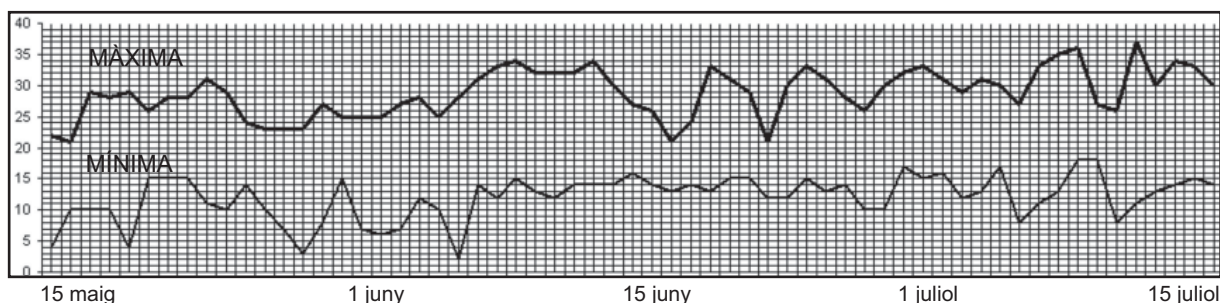
Passeig Caputxins, 1, 1r. 1a.
43800 VALLS (Tarragona)
tel. 977 61 36 00 • fax. 977 60 35 03

LA TEMPERATURA DE 15 A 15

TEXT: FERMÍ MANTECA

DADES FACILITADES PER RAMON SANTESMASSES

Temps de sega

Aquesta primavera i començament d'estiu, com veiem en la gràfica, ha fet unes temperatures pròpies per a l'època, amb mínimes que han anat oscil·lant al voltant de 14-15 graus i màximes que no han arribat als 35. Les plugues caigudes no han destorbat la recol·lecció del cereal, llevat d'algun dia en què ha caigut algun litre d'aigua per a refrescar l'ambient.

Una de les característiques d'aquests dos mesos han estat els vents càlids que, segons manifesten alguns pagesos, no han deixat madurar el gra com calia.

Aquest estiu mireu de no malbaratar l'aigua i vigileu amb el foc.

PLUGES

Dia 20 de maig ..... 4 litres
Dia 26 de maig ... 12 litres
Dia 28 de maig ..... 2 litres
Dia 31 de maig ..... 1 litre
Dia 5 de juny ..... 12 litres
Dia 15 de juny ..... 3 litres
Dia 18 de juny ..... 1 litre
Dia 18 de juny ..... 3 litres
Dia 2 de juliol ..... 3 litres

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

**FUSTERIA
BACARDIT
DE CALAF, S.L.**

DECORACIÓ - CUINES - PERSIANES -
PARQUET - TREBALLS AMB LA FUSTA

Prior Farràs, 4 08280 CALAF
Tel i Fax 93 869 84 63

SUDOKU

ANTÒNIA BALAGUÉ

4		7				3		2
	2		7		9		4	
8		1				5		6
			9	3	1			
1								9
			6	4	5			
9		2				4		7
	8		2		3		6	
5		6				2		1

En aquest número començarem a fer un dels jocs de més èxit dels últims temps: el SUDOKU. És un joc d'enginy que consta de 81 caselles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes, i dividides en àrees de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap columna, ni a cap quadrat de 3x3. Provem-ho?

ENDEVINALLA

Neix, creix i mor en un dia,
rumia, rumia...

ACUDIT

Anaven dos pollastres pel camp, de passeig, i un li diu a l'altre:

-Podríem anar a donar una volteta pel súper...

-Què hi vols anar a fer?

-Veurem les gallines despallades!

REFRANYS

- Arc de Sant Martí a la vesprada,
pluja a la matinada.

- Núvols al migdia, pluja per tot el dia.

- Boira del Segre, aigua al darrere.

SOLUCIONS: pàgina 53

L'acudit del Pleixats

La vaca mapa-mundi

- És un tatuatge?
- No. És la moda...
- Res de res: és la globalització que arriba a la ramaderia.
- És la llet!!!

TERÀPIES MANUALES

"Recupera la SALUT i el BENESTAR"

- Kinesiologia Holística
- Drenatge Limfàtic
- Quiromassatge i massatge en estirament
- Flors de Bach
- Reflexoteràpia podal

Carme Alsina. Tel. 938698534 - 635661405. **CALAF**

HORES CONvingudes i també DOMICILIS

C/ Isidre Vilaró, 9 - 08280 CALAF
Tel. 93 868 13 20

BIBLIOTECA MUNICIPAL "SANT JORDI" DE TORÀ

SELECCIÓ BIBLIOGRÀFICA

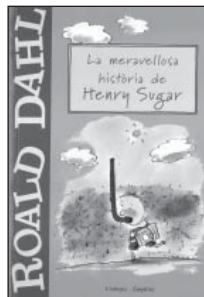
ANNA MARTIN

Enric Larreula. **El nen nou i diferent.** Editorial Cruïlla, Barcelona 2004.

Un dia arriba al petit poblat de Nuagumbé un nen nou, en Joan. Els nens i nenes de l'escola se sorprenden molt en veure'l, perquè és diferent d'ells i força estrany. Però la mestra els

fa veure que tots som diferents els uns dels altres. És la història de la immigració viscuda al revés, emmarcada en unes il·lustracions precioses per als lectors i lectores que tot just s'inicien en la lectura.

Roald Dahl. **La meravellosa història de Henry Sugar.** Editorial l'Odissea. Empúries, Barcelona 2004.

Si poguéssiu veure-hi amb els ulls clucs... ¿ho aprofitaríeu per fer el bé o ho utilitzaríeu en benefici propi? Això és el que Henry ha de decidir en un dels set contes aplegats en aquest volum. A més, un nen que salva

la tortuga gegant; un home que recull un autoestopista molt especial, i un camperol afortunat que troba un tresor fabulós són, entre altres, els personatges d'aquesta obra plena d'enginy. L'autor transforma la rutina diària en un món fantàstic que sorprèn i diverteix lectors de totes les edats. La traducció és de Quim Monzó i Pep Julià.

Xavier Moret. **L'home que adorava la Janis Joplin.** Empúries, Barcelona 2004.

L'assistència a una plàcida calçotada a La Floresta es convertirà en el tret de sortida d'una sèrie d'esdeveniments que portaran el detectiu alternatiu, Max Riera, a resoldre un enrevessat cas que compta amb els següents ingredients:

un projecte de construcció de cinquanta adossades al mig del bosc, una associació que s'esforça per preservar la natura, un pantà oblidat i gairebé sempre buit, l'estranya mort d'un arquitecte que adorava la Janis Joplin, la llarga ombra d'una immobiliària i un parell de dones misterioses.

A conseqüència de tot plegat, el Max Riera, un home penjat de la música i dels somnis utòpics de la Barcelona dels setanta, es veu obligat a sortir del seu tranquil refugi de la plaça Reial per intentar entendre i sobreviure en l'esbojarrada Catalunya del segle XXI.

Aristòfanes. **Lisístrata.** La Magrana, Montcada i Reixac 2004.

Som a l'any 411 aC, durant la llarga guerra del Peloponnès. Els homes d'Atenes i d'Esparta, immersos com estan en la guerra, han deixat de banda les seves llars familiars, fet que provoca que les seves dones estiguin disgustades i insatisfetes. Per posar fi a la guerra

d'una vegada per totes, la bella Lisístrata enginya un pla per aconseguir que els homes es quedin a la ciutat, hi treballin i sobretot atenguin les seves mullers. Lisístrata liderarà les dones dels dos bàndols a una revolta sense precedents: una vaga de sexe amb conseqüències duríssimes per als atrafegats combatents. Davant d'aquesta situació caòtica, la tropa defalleix per l'abstinència...

Pl. de la Creu, 9 - 25750 TORÀ (Lleida)

Tf. i Fax: 973 473 103

Mòbil: 656 880 762

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax: 973 473 572

HOLA GRUA, ADÉU GRUA

Com qui no vol la cosa, van entrar al poble i van anar trobant el seu lloc sense fer massa fressa. Que si una es posava al davant d'un solar buit; que si l'altra, desafiant, s'aixecava a pocs metres d'una casa en ruïnes... Fins i tot algú va témer per la integritat de la pròpia llar. El fet és que tots nosaltres ens hem anat acostumant a la seva companyia, als seus moviments previsibles i encarcerats, al seu color groc llampant i a la seva estructura triangulada, que suporta qualsevol esforç amb la màxima eficàcia.

Per als més llençats, les grues van ser una oportunitat de negoci, mentre que els carques de sempre s'aterrien de pensar que es farien més pisos i més cases, que vindria més gent, que res ja no seria com s'havia vist i viscut fins llavors. Parlo de les nostres amigues les grues, que són les grans triomfadores d'una dècada de bonança econòmica, amb tots els punts negres que s'hi vulguin trobar.

S'han convertit en els veritables símbols d'un país violador de sòl verge, en plena metàstasi requalificadora. Ja és hora que ara que tot perd trempera, que es comença a percebre que la cosa va de baixa, algú els faci un sentit homenatge. Perquè gràcies a elles, a la fam d'habitatge i a la plena disposició dels poders públics i privats, centenars de milers de manobres, paletes, electricistes, enginyers, arquitectes i promotors han trobat feina. I de rebot, milers de mileuristes, llogaters, parelles joves i matrimonis grans han trobat la manera d'endeutar-se fins al més enllà, de fer el projecte de vida més llarg i ambiciós a què pot aspirar un ciutadà mitjà: la hipoteca a 50 anys.

Amics, friso per veure el dia en què l'últim regal del qui traspasa ja no sigui un pis a reformar, una calaixera de la iaia, o un apartament a Marina d'Or,

sinó una magnífica hipoteca a pagar durant deu anys. Sense dubte, tot un símbol de maduresa pàtria, i un vincle familiar encara més fort. I és que el pagament de la hipoteca serà un projecte compartit entre fills d'arbre genealògic, com si es tractés d'una catedral gòtica, que de generació en generació s'hi afegeixen voltes barroques i s'acaba, segles més tard, amb una façana renaixentista.

De totes maneres, les grues també tenen el seu cantó més sòrdid. La construcció no sempre ha estat honesta ni de bona qualitat; cosa que també passava als mestres d'obres medievals. Si sabéssim la mà d'esglésies, capelles, orfenats i hospitals que van esfondrar-se per passar d'una volta de canó romànica a l'arc apuntat gòtic... seria pitjor que un informatiu d'Antena 3. Amb tot, no es pot obviar que ens hem carregat milers de quilòmetres de costa, de paratges naturals o d'edificis d'interès massa cars de rehabilitar. Hem deixat caure monuments i esglésies perdudes, oblidades per la gran massa, en racons inhòspits del nostre país i de la nostra Vall.

Però em direu que les grues, per sí soles, són inofensives, que el problema és qui les ordena. Convenim que ens han donat algunes alegries i ens han esgarriat moltes vegades, però almenys a Torà encara les necessitem algun temps més. Que les facin treballar les administracions públiques i aixequin equipaments i habitatge social. I quan aquí ja no hi hagi res a fer, i milers de tietes tanquin improvisades immobiliàries per tornar a la punta de coixí, compreu un terreny a Kiev o a Sofia. Que els països de l'Est ja s'han posat a la cua i les grans constructores ja hi porten les nostres amigues. No sabem com les enyorarem... que sigui un fins aviat, estimades grues.

ALLOTJAMENT RURAL INDEPENDENT

- Masia amb capacitat per a 9 persones
- Llar de foc
- Banyera d'hidromassatge
- Calefacció central
- Televisió i fil musical a totes les habitacions
- Barbacoa
- Piscina pròpia a 1,4 Km.

Un tranquil
lloc d'encant rural

AGROTURISME 25752 Lloberola (Biosca) - Lleida (Spain)
Tel. 973 296 180 - 627 004 408 - 637 990 322   www.calvinaire.turismerural.com

CICLISME

El passat dia 23 de juny es va celebrar a Sabiñàigo (Osca), la marxa cicloturista internacional anomenada *Quebrantahuesos*, amb un recorregut de 205 km.

La ruta sortia de Sabiñàigo en direcció a Jaca i, després s'enfilava als ports de Somport (Candanchú) i de Marie Blanche, per a continuar cap a Laruns, port de Portalet (Formigal), port de la Hoz i Biescas per retornar finalment al punt de partida, Sabiñàigo.

A diferència d'altres edicions, enguany la participació estava limitada a 8.000 ciclistes, entre els quals es trobaven dos ciclistes del Llobregós: el Marcel·lí Bassols, de Castellfollit de Riubregós, -que va fer un temps de 7h 19m, aconseguint diploma d'or-, i el Jordi Vilaseca, de Torà, que va arribar a la meta en un temps de 8h 42m 52s, a una velocitat mitjana de 23'5 km/h, aconseguint així diploma de plata.

També hi van participar corredors de Calaf, com ara el Ramon Colell i el Jaume Fernández.

Aquesta marxa està inclosa dins del campionat

UCI Golden Bike, que agrupa les vuit marxes més importants del món. Més informació a www.quebrantahuesos.com

SANAÜJA: DOS PÒDIUMS AL CIRCUIT CATALÀ DE CURSES DE MUNTANYA

Els corredors del Centre Excursionista Guissonenc i veïns de Sanaüja, Xavier Espiña i Josep Oliva, van obtenir respectivament el 1er premi en categoria senior i 3er premi en categoria veterans al Circuit Català de Curses de Muntanya, organitzat per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC).

Aprofitant l'acte de reconeixement a l'Ajuntament de Sanaüja, el Centre Excursionista Guissonenc i el Centre Excursionista de la Segarra han presentat el projecte de la 1a Cursa de Muntanya "ALTA SEGARRA", que se celebrarà el proper 21 d'octubre. La cursa tindrà una distància de 21 km amb un desnivell acumulat de 1.119 metres positius. Un 90% transcorrerà per corriols que enllacen llocs emblemàtics com els Castells de Sanaüja i Ribelles, i les torres de guaita de Lloberola, les Cots i Sellent.

Segons el Reglament de la FEEC, aquestes competicions tenen com a objectiu efectuar un recorregut senyalitzat per camins de muntanya en el mínim de temps possible. Hi ha competicions de diferents longituds, amb unes característiques pròpies i una reglamentació sobre el tipus de camins a emprar, la senyalització, els avituallaments, les classificacions, etc. Les curses de muntanya no poden sobrepassar inclinacions de 40° o altres dificultats tècniques i comprenen única i exclusivament les curses a peu. *Josep Oliva*

JORNADA ESPORTIVA INFANTIL A SANAÜJA

El Consell Esportiu de la Segarra (CES) va organitzar a Sanaüja una jornada anomenada "Festa Multiesportiva" el passat dia 13 de maig. L'activitat estava adreçada a nens i nenes d'entre els 3 i 7 anys, i hi van participar uns 60 alumnes d'escoles de la Segarra. Les diverses proves esportives (minihandbol, curses d'atletisme, minibàsquet i altres jocs esportius) es van complementar amb un inflable que va fer els deliris dels més petits i grans. La jornada va concloure amb una gran petada de globos.

En finalitzar, el vicepresident del CES, Josep Condal, va fer referència als 28 anys que porta el Joaquim Brandon com a secretari tècnic del CES i ànima viva de l'esport de la Segarra. També va agrair la col·laboració dels diferents Ajuntaments de la Segarra que han donat suport a aquestes activitats, a destacar els de Cervera, Guissona, Torà, Sant Guim de Freixenet, Sanaüja, Ribera d'Ondara, Plans de Sió i Biosca.

Solucions als passatemps de la pàgina 49

SUDOKU

4	6	7	1	5	8	3	9	2
3	2	5	7	6	9	1	4	8
8	9	1	3	2	4	5	7	6
6	5	8	9	3	1	7	2	4
1	4	3	8	7	2	6	5	9
2	7	9	6	4	5	8	1	3
9	1	2	5	8	6	4	3	7
7	8	4	2	1	3	9	6	5
5	3	6	4	9	7	2	8	1

ENDEVINALLA: el sol

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

UNA FOTO PER RECORDAR

TEXT: MARIA I ROSA BAGÀ
FOTO: ARXIU JOSEP BAGÀ

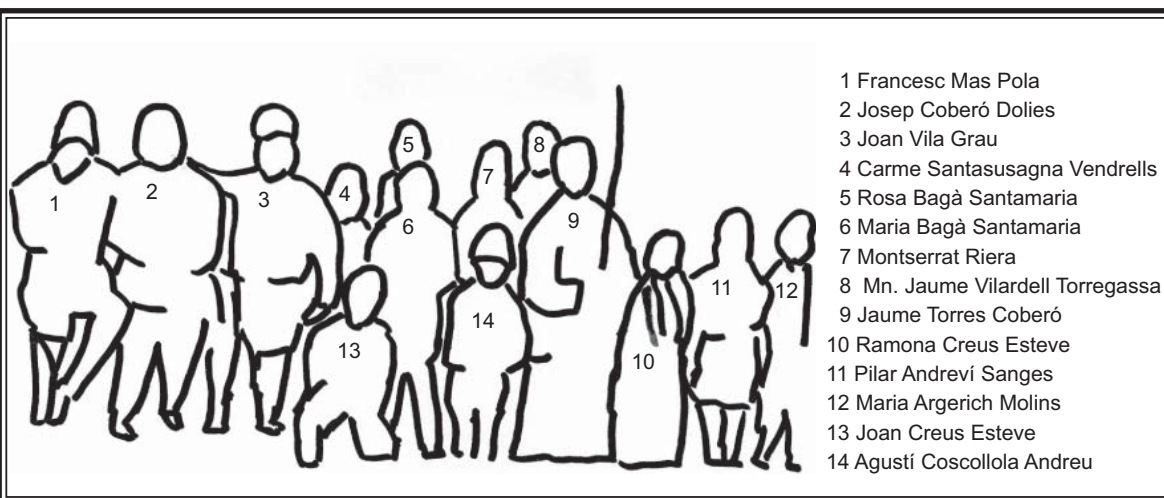
Només cal tenir-ne ganes

Érem a finals dels anys seixanta i un capellà tímid, que no semblava gaire amic de cançons i teatre, va saber engrescar-nos. Què, us en recordeu? Va ser el començament de moltes coses. En aquesta foto, del 1969 (suposo!), el Torres, molt seriós, fa de Sant Josep i a la Montse li escau molt bé el paper de Mare de Déu. Fèiem un Pessebre Vivent, el primer per a nosaltres. Segurament una mica "escarransit", amb pocs recursos, però..., com hi disfrutàvem! Només cal veure la cara de satisfacció dels tres pastors, el Vila, el Cobe i el Mas Pola. Es veu que van anar al bosc a buscar arbres i branques per decorar el pessebre i pujaven carrer Nou amunt, arrossegant un carretó més gros que ells. Devien sentir-se uns autèntics pastors, forts i valents. No sé si l'Agustí de cal Magí (el reconeixeu?) també hi era. Les noies (i també el Creus, que ja era més gran) posem cara més seriosa, segurament preocupades per quedar

bé en els nostres papers.

Aquest Pessebre va ser una de les moltes activitats que vàrem fer per aquella època, quan teníem entre 12 i 15 anys.

És increïble, ara que hi penso, l'esforç que va fer aquest capellà del que us parlava, Mossèn Jaume. Ens feia classes de guitarra i ell no en sabia, de tocar-la. Bé, de fet, no n'ha sortit cap gran guitarrista, de la seva escola. També ens feia classes "clandestines" de català, doncs en aquells temps, estava prohibit ensenyar-lo i estudiar-lo. I ell es passava la prohibició "pel forro". Ah sí, també va ser ell qui va promoure durant uns anys les Caramelles, alguna "escala en hi-fi", representacions al Casal... potser en teniu per casa alguna fotografia. Busqueu-la i recordeu aquella època. Parleu-ne amb els antics col·legues. Encara que ens faci sentir el pas del temps, també ens fa sentir que l'hem disfrutat.

- 1 Francesc Mas Pola
- 2 Josep Coberó Dolies
- 3 Joan Vila Grau
- 4 Carme Santasusagna Vendrells
- 5 Rosa Bagà Santamaria
- 6 Maria Bagà Santamaria
- 7 Montserrat Riera
- 8 Mn. Jaume Vilardell Torregassa
- 9 Jaume Torres Coberó
- 10 Ramona Creus Esteve
- 11 Pilar Andreu Sanges
- 12 Maria Argerich Molins
- 13 Joan Creus Esteve
- 14 Agustí Coscollola Andreu

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

CLÍNICA DENTAL
TORÀ

ADULTS - NENS
TOTES LES ESPECIALITATS

CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

De dilluns a divendres de 10 a 13 h. i de 16 a 20 h
Dissabtes, de 10 a 13 h

Dr. Maluqué, 1, 1er. 1a.
Telèfon 973 473 527
25750 TORÀ

enguixats i decoració

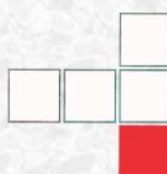
FRANCO, s.l.

Disseny i muntatges en:

 PLADUR

- * cornises
- * plafons
- * batacons
i sostres
desmuntables

c/. Baix, 17, 2n. • 25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 34 35 • Tel. Mòbil 617 283 849

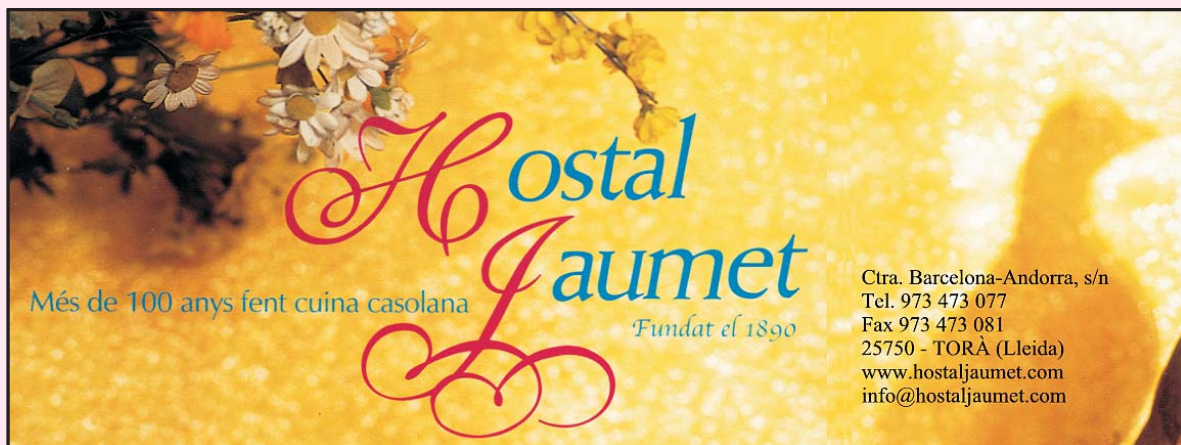
VILAMÚ SA

Ctra. d'Andorra, 14
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 30 61
Fax. 973 47 34 36

MARBRES, GRANITS, LLARS DE FOC, LÀPIDES,, MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ, MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY, MAQUINÀRIA,
PINTURES, MUNTATGE DE PLADUR, ELECTRODOMÈSTICS

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

ELECTROINSTAL·LACIONS

MASANÉS

ELECTRICITAT FONTANERIA CALEFACCIÓ
Tel-Fax: 973473200 Plaça del Vall, 34. 25750 TORÀ (Lleida)

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

ANTIGA CASA
"Maolí"
EMBOTITS ARTESANS

- MATANÇA
- ELABORACIÓ
- DEGUSTACIÓ

Quatre generacions al servei del client

Pl. de la Creu, 7 - 25750 TORÀ Tel. 973 473 051
www.casamagi.com cosco@viladetora.net